

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMERŪ DE DUMINECĂ)

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austrii-Ungari:
Pe unu anu 12 fl., pe șeselu 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumără la toate oficiile postale din țință și din afară și la dd. colectorii.
Abonamentu pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiul I.: pe unu anu 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplar 6 cr. v. a. s. 16 bani.
Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 137.—Anulū LII.

Brașovū, Duminecă 18 (30) Iunie

1889.

Nou abonamentū

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Iulie 1889 st. v. se deschide nou abonamentū la care invităm pe toți amicii și aprinditorii foiei noastre.

Prețulū abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl. pe șese luni 6 fl., pe unu anu 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șese luni 20 franci, pe unu anu 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anu 2 fl. pe șese luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anu 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se pōte face mai ușorū și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vorū abona din nou, sē binevoescă a scrie adresa lămuritū și a arēta și posta ulimā.

Admini. redacțiunii „Gazetei Transilvaniei”.

Brașovū, 17 Iunie

Era îngrijatū d-lū Tisza Kalmān cānd a vorbitū anțerțū în dietă contra participării la expozițiā francesă, cā „viața și averea cetățenilorū unguiri arū pōte fi amenințată în Parisū”.

Ce va dice insē căpetenia guvernului unguerescū, decā îi vomū spune, cā mai amenințată decum pōte fi orī și unde în străinătate, este astādī averea și libertatea cetățenilorū în statulū ungarū însuși?

În urma relei administrațiunii, de care se plāngū ađi toți locuitorii fără deosebire, în urma nelegiuirilorū și nedreptățilorū celorū multe, țeranulū a ajunsū se nu mai fiā sigurū de pământulū și casa sa și libertatea individuală a pacinicului locuitorū este amenințată în fiăcare clipită, ēr de libertate politică, pentru Nema-

ghiari mai alesū, nici cā mai pōte fi vorba la noi.

În ce privește amenințarea averei țeranului, ne aducū însuși foile unguerescī multime de dovedī. În dīlele acestea ne vorbeau de „bienele licitațiunilorū” din comitatulū Timișului. Suntu acusați acolo chiar nisce funcționari de frunte administrativī, cā s’au îmbogățitū prin uneltiri la licitațiunile publice, făcendū prin terorizare și totū felulū de apucături, ca sē nu se înfățiseze nimeni la licitațiā și cumpērāndū apoi obiectele pentru prețuri de nimicū.

„Hienele licitațiunilorū” devastēzā și pe la noi prin Ardēlu ținuturi întregi și încă nu numai de erī alaltaeri, ci de ani încōce. Și care este urmarea? Despoierea țeranilorū și sērăcirea poporului.

Nu-i destulū cā dările suntu așa de grele și apēsătore, dēr se mai tolerezā și fărădelegile aceora, cari se folosescū de nenorocirea biețilorū omeni spre a-i scurta la licitațiuni și a-le lua totū ce au.

Dēr nu mai puținū tristū lucru este, cā în multe locuri procedū organele financiare fără cea mai mică cruțare și milă la vëndare și licitezā proprietățile țeranilorū, chiar pentru restanțe de dare mici de cāte 8—20 fl. Astfelū ni se scrie din Rodna-vechiā, cā acolo s’au pusū în vëndare pentru asemeni micī restanțe moșiorele a trei țerani dintre cari una s’a vëndutū pentru o restanță de 16 fl. 33 cr. cu prețulū bagatelū de 101 fl. Ni se asigurā, cā țeranulū a alergatū pe la inspectoratulū reg. și pe la alte deregătorii, rugāndu-le sē-lū ierte a plăti darea restantă în rate, dēr în totū loculū a fostū respinsū. Acuma a rēmasū în drumū. Așa ceva nu s’a mai pomenitū în Rodna.

Nu-i mirare, cā în astfelū de

împrejurări omenii se plāngū, cā sērăcescū și se prāpădescū. „Mulți economi dela noi”, ne scrie unū Rodneanū, „cari mai înainte aveau cāte patru boi în jugū, astādī abia posedū cāte doi juncanī, alții n’au de locū vite de jugū și toți acești suntu economi silitori la lucru și cu purtare bună”.

Guvernulū în locū sē ia măsurī ca sē ușureze starea țeranilorū noștri, decā nu altfelū, celū puținū printr’o procedere mai dreptă și mai umană la încassarea dărilorū, se gāndesce numai la măsurī de maghiarisare și face politică mare.

Noii miniștri se laudā cā vorū introduce mari reforme în administrațiā și justițiā. Ce se întâmplă insē într’aceea cu bieții țerani, cari stau sē ia lumea în capū?

Ca dovadă cātū de amenințată este și libertatea personală a cetățenilorū sub regimulū de față, lāsămū sē urmeze o corespondență din Cāmpia, ce amū primit’o tocmai înainte de încheierea foii:

Din Cāmpia, 28 Iunie 1889.

Onor. D-nū Romulū S. Orbeanu, preotulū Iclāndelului și stimata d-șōrā Olivia Iacobescu, fīca preotului din Vereșmort suntu pedepsiți cu cāte 30 fl. amendā și 3 dīle arestū precum și purtarea speselorū procesuale.

De ce? Se scie din prețuita „Gazetā”, cā d-șōrā Olivia Iacobescu în anulū 1888 la 5 Augustū cu ocașiunea botezului pruncului d-lui Romulū S. Orbeanu a atērnatū unū micū stegulețū cu tricolorulū ardeleanū pe ferēstra galeriei cu inscripțiā „Trăiescā miculū Horea”.

Se aducū ca motive în sentința cetită la judecătoria din Mureșū-Ludoșū

a) cā de ce stegulețulū a fostū cu tricolorulū românescū

b) de ce s’a botezatū cu numele Horea miculū pruncū.

Se înțelege s’a insinuatū recursū.

Așadarā nici nume de copilū sē nu mai putemū noi Romānii pune după placulū nostru? Ore cātū vorū mai dura stările aceste?

Sē scriu mai multū nu pōtū cānd imī aducū aminte ce nevinovatā faptā a fostū aceea cu punerea micului stegulețū și totuși ce lucru mare au făcutū din ea!

Revista politică.

Din năuntru. Dumineca trecutā Majestatea Sa, primindū delegațiunile austro-ungare în Viena, li-a adresatū unū discursū, în care arātā, cā situațiunea europeană continuā a fi nesigurā, dēr cā deocamdatā nu e temere de rēsboiu. Pe Serbia a admoniat’o Monarchulū, ca sē nu se espunā pericolului, părăsindū politica înțeleptă de până acuma față cu Austro-Ungaria; de altă parte a lăudatū ordinea și liniștea ce domnesce în Bulgaria. În fine a dīsū, cā monarchia trebuie sē continue cu pregătirile militare, ca sē nu rēmānā înderātulū altorū state.

Discursulū Monarchului a făcutū o impresiune adēncă pretutindenī, căci din elū reese, cā încordarea între Austro-Ungaria și Rusia e mare, din cauza celorū ce se petrecū în Orientū.

Cu ocașiunea deșchiderii ședințelorū delegațiunilor, Majestatea Sa Monarchulū, vorbindū cu delegatulū cehū Dr. Rieger, își exprimā dorința, ca sē se îndeplinescā împăcarea celorū două naționalități din Boemia, a celei cehe cu cea germană. Se dice, cā Majestatea Sa a adresatū delegatulū cehū vorbe seriōse de admoniare în privința punerii la cale a împăciuirii naționalitățilorū din Boemia.

Nu mai încape indoială, cā Majestatea Sa Monarchulū doresce ca în totā monarchia sē trăiescā naționalitățile în bună pace și în armoniā. Cuvintele de admoniare ale Monarchului se rēsfrāngū

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Amazona.

(de Sacher-Masoch).

După dīlele din Martie 1848, tatālū meu părăsise Lembergulū, unde funcționase ca șefū alū pniției din Galiția. Și luase concediu pe unū anū și în curēndū îi urmasāmū și noi la Praga.

Grădina casei unde locuiamū sta deșchisā tuturorū locuitorilorū din acea casă și așa s’a întēplatū, cā comunicāmū mai multū ori mai puținū unii cu alții. Tatālū meu petrecea mai multū cu o familiā cehā, cu unū pictorū, care era căpitanulū corpului naționalū alū „Concordiei” (Svornost, care purta cisme, pantaloni francezi, tunici polone cu șinore, calpacuri căzăcesci din pele sură de mielū și era înarmatū cu helebarde) și care avea două fete frumusele pline de spiritū.

Intr’o diminețā plăcutā din Maiu, pe cānd scoboramū treptele ca sē mă ducū din sala de mncare în grădinā, audii o împușcaturā, și cānd intraiu în alea de frunđișū, zării în apropierea zidului grădinei strălucindū printre coti-

turile cele verdī o blană albă ca ză padă.

Era Vitjeska, fīca cea mai mare a pictorului, și cānd mă apropiai de ea, o aflai ocupatā dāndū la țință cu unū pistolū micū.

— „Vedr”, imī strigā ea de departe zimbindu-mī, „nu numai în țera d-tale suntu amazōne. Decā va trebui, mă voiū urca pe baricade și voiū încāleca, ca eroinele Poloniei”.

Da, în acēstā fatā cu corpulū mlădiosū ca o panterā, cu sângele ei înfocatū și cu pērulū ei desū și negru era ceva din rassa acelei Vlasta, care voia sē constrīngā cu armele în mână pe Przemisl a-o lua de soțiā și a-o face domnitōrea Boemiei.

Vitjeska era centrulū cercului, ce se forma împrejurulū ei în casa în care locuiamū împreună; juca în adevērū unū rolū.

Congresulū Slavilorū trimisese delegați din tōte neamurile slave la Praga și deōrece în casa nōstrā erau mai multe locuințe gōle, se încartiraserā aci diferiți frați slavi. Erau acolo mai mulți emigrați poloni, cari la diferite ocașiuni

luptaserā pentru libertate, unū preotū sērbū, unū bulgarū tinerū, unū juristū sloveanū și doi eroi muntenegreni mai înalți ca de șese urme

.

Intr’o sērā, cānd luna plină mă atrāsese afarā, vēđui pe Vitjeska stāndū pe mica colină lângă zidulū grădinii, de unde se vedea peste stradā. Cānd mă apropiai de ea, audii vorbindū și o a doua voce de pe stradā rēspondēndū:

— „Nu”, dīse tinerā Amazonā cu o energiā sēlbatică și batjocoritōre, „acum te cunoscū și nu mai vrēu sē am de a face cu d-ta. Te-ai jucatū cu mine, m’ai înșelatū”.

— „Pe cuvēntulū meu de onōre, Vitjeska”, rēsponse vocea de pe stradā, o voce bărbătescā plină și plăcutā, „te iubescū numai pe d-ta și încă totū sperū sē te căștigū”.

— „Cuvēntulū d-tale de onōre!” strigā Amazona și începū se ridā tare și amarnicū. „D-ta n’ai onōre, îți ascunđi adevēratulū caracterū sub acēstā uniformă, ce ai murdărit’o”.

— „Vitjeska!”
— „Da, ai murdărit’o, d-le maiorū.

Ți dai aparința ca cum ai voi sē căștigi mână mea, m’ai înșelatū, m’ai scosū din minți, m’ai amăgitū, și acum te-ai demascatū ca ceea ce ești, ca unū Don Juan de Praga, ca seducătorū urmatū de mii de blāsteme și afurisenii”.

— „Sunt jertfa calumniilorū, a intrigilorū”.

— „Nimenea nu te-a clevetitū, eu însă-mī am descoperitū adevērulū”, rēsponse mândra amazōnă. „Adī sunt eu cea învinsā și d-ta ești învingētorulū, dēr bagā de sēmă, sē nu viā o dī în care sē cadī în mânăle mele, căci atunci sē nu te așteptī la nici o îndurare din partea mea!”

— „Vitjeska, dulce fatā!”
— „Du-te”, porunci frumōsa cu brațulū întinsū, „marșū!”

Iute se scobori ea de pe colină, și cānd eu aruncaii ochii spre stradā, recunoscu pe maiorulū de grenadiri Von der Mühlen, favoritulū damelorū din Praga și alū poporului din Praga.

Cānd regāsii pe Vitjeska înaintea casei, mă dusei cătrā ea. Tocmai prinsese unū fluture, care sburase pe la ferestrele iluminate ale salei nōstre de mncare, și-i rupse aripile.

și asupra guvernului unguresc și a tuturor agitatorilor unguri din dietă și afară din dietă, cari în loc să caute a împăca naționalitățile respectându-le limba și naționalitatea, împărțându-le în egală măsură de folosele statului, făcându-le să se bucure de egala îndreptățire, din contră le persecută și le nedreptățesc pe toate terenele.

Nu credem, că d-lu Tisza se va îndrepta, i-suntă pre învechite apucăturile decât ca să se desberde de ele; e însă afară de ori ce îndoială, că va trebui în cele din urmă guvernul unguresc, de silă de nevoia, să recunoască fiicăreia naționalității ce e al ei. Suntem siguri, că acesta e și dorința Maiestății Sale Monarhului.

În delegațiunii, ministrul de externe Kalnoky a dat lămuriri asupra situațiunii politice europene. Arată, că situațiunea e nesigură și că se poate schimba și în spre mai rău, dăr deo camdată pacea nu e periclitată.

Vorbindu de schimbările produse în România și în Serbia, ministrul dize, că neadeverat e, cumcă ministrul Catargiu e rusofil. *Românii sunt pînă de ună viu sentimentul patriotic, sunt mândri de naționalitatea și de independența lor.*

S'a vorbit multă despre România în delegațiunii. Delegatul Dumba a dîsu, că în România nu există partid rusesc ori austro-ungar. *Românii vreau înainte de toate să fie Români cu statul independent.* „În România ni-am câștiga numai amici printr'o politică comercială vrednică, er nu printr'o politică de precupeți. Vrei să ai amici, trebuie să le și oferi ceva“.

Delegatul Iuliu Horvath se plânse, că spiritele în România sunt nefavorabile monarhiei noastre, că la acesta a contribuit multă modul cum au tratat guvernele monarhiei noastre cestiunile economice. Delegatul Asboth dize, că importanța României nu a fost destul de aprețiată. România cu Serbia, în casu de răboiu, pot ține în frâu 200,000 de ostași ruși, precum pot ține în frâu 200,000 de ostași austro-ungari. Se plânge, că nu s'a încheiat convenția comercială cu România; comerțului unguresc îi sunt închise mai toate porțile.

Ministrul Kalnoky răspuse, că ținta Românilor e deplină independență în toate direcțiunile. De vrei să ai bune raporturi cu poporele balcanice, să nu fii micu la sufletu în cestiuni economice. Ministrul dize a înțelege, că guvernul unguresc e vina, că nu s'a încheiat convenția comercială cu România.

Ministrul Tisza s'a cam supărat de acesta. Dize că nu trebuie să se arate lucrul așa ca cum o parte ori alta a monarhiei e de vină și nu România. A trebuit însă să înghiță gălușca.

Din afară. Regele, Regina și principele moștenitor ai României, în călătoria loră către Sigmaringen, unde voru asista la căsătoria fratelui principelui moștenitor, s'au oprit în Viena, unde au primit și visita Maiestății Sale Monarhului nostru. „Fremdenblatt“ scrie în această privință: „Familia regală a lăsat aci cele mai bune amintiri. Ea a trebuit de altă parte să ducă cu sine convingerea, că lumea întrăgă profesază aci pentru Maiestățile Române sentimente de amicitie și de venerație, datorite marilor lor merite și strălucitorilor lor calități. Nu mai e vorbă, că prezența părechi regale a României a dat locu la un schimb al sentimentelor de amicitie sinceră, ce unesc de an de cei doi monarhi și care e basată pe o stimă reciprocă.“ Comitele Kalnoky a avut onorea de a fi primit Marți sara la 6 ore, de către Maiestățile Lor Române. Audiența a ținut mai multă de o oră.

În privința revoltei din Novibazară, ce s'a semnalat în săptămâna acesta, se raportază din Constantinopol către „Pester Correspondenz“: „În fruntea revoltei din Novibazară stau begi mohamedani, dăr de limbă sârbescă. Aceste turburări stau în cea mai strînsă legătură cu acele încercări, d'a face pe Sultanul să cedeze (pentru banii ruseci) Serbiei Sanciagul Novibazară. Încercările n'au isbutit, deorece Califul credincioșilor nu poate ceda un teritoriu de bună voie, fără a comite un păcat de mörte, pentru-care ori-ce Musulman e îndreptățit ba chiar obligat a-lu străpunge. Prin revoltă voescă (uneltitorii) a crea o situațiune, care-lu scutesce de scrupulul său religios. Sultanul Abdul Hamid e foarte indignat și a dat cele mai aspre porunci d'a prinde repede pe trădătorii țării și ai credinței și a-i executa fără milă. A mai ordonat, să intervină (comandantul turc) pe lângă comanda trupelor austro-ungare din Sangeacu, ca să păzescă mână'n mână cu autoritățile turcesci în contra insurgenților, cari stau în soldă străină, ale căror scopuri sunt îndreptate și în contra Austro-Ungariei.“

SCRILE DILEI.

Esamenul de maturitate la școla comercială română din locu. Er în 16 v. c. s'a ținut esamenul oral de maturitate cu elevii clasei a III-a com., fiind de față ca comisari: din partea ven. Consistoru arhidiececanu D-lu Ioan Lengeru, din partea ministerului de culte și instrucțiune publică D-lu Francisc Koos, inspectoru școlar, și din partea ministerului de comerț D-lu Robert Szasz.

Resultatul esamenului a fost foarte bun și o deosebită satisfacție transpiră atăt din vorbirile comisarilor consist. și minist. de instrucțiune, cât și din a directorului școlilor noastre medii, a d-lui St. Iosif, când se ceti maturisanților, în prezența publicului, rezultatul acestui esamen, care este următorul: 1. *Mantsu C.* și 2. *Țiteiu Gr.* au eșit maturi cu „Bine“; 3. *I. Morariu*, 4. *I. Popa*, 5. *E. Cioron*, 6. *G. Moroian*, 7. *G. Roncca*, 8. *A. Benșuanu*, 9. *N. Brașoven* au eșit maturi cu „Bine“.

Felicităm pe tinerii absolvenți!

Tineri de „mari speranțe.“ Cinci elevi ai preparandiei de stat din Clușiu — de cei cari n'au absolvat — au năvălit în 24 Iunie n. aproape de institutu asupra profesorului lor V. Rusu și l'au maltratat. La poliția atentorii spuseră, că au vrut să se răsbune pentru „maltrătarile“ ce le-ar fi îndurat în cursul anului școlar dela acestu „profesoru urgisit“ (se vede treba fiindcă e român.) Afacerea e înaintea judecătoriei.

Orașul Kulturegyletului se poate „mândri“ cu asemenea gdrasle!

Reducere de prețuri. Ministrul ungar de comerț a ordonat o reducere a prețurilor pe calea ferată Pesta—Viena. Direcțiunea căilor ferate ungar. ale statului comunică deci, că în legătură cu tariful pe zone se reduc dela 1 August și prețurile pe amintita cale ferată astfel: cl. I 8 fl., cl. II 6 fl. 30 cr., cl. III 4 fl. 30 cr., pentru trenul de persoane; cl. I 9 fl. 60 cr., cl. II 7 fl. 80 cr., cl. III 4 fl. 80 cr. pentru trenul accelerat. Reducerea e cu 1 fl. 90 cr., 20 cr., 70 cr. la trenurile accelerate; cu 2 fl., 70 cr., 1 fl. la trenurile de persoane.

Calea ferată Deșiu-Zelau. Lucrările de pământ ale căii ferate Deșiu-Zelau sunt cu mic defecte, terminate până la Ilonda-mare.

Impăciuire. „P. L.“ scrie: „Procesul de separare a pădurii, purtat de deci de an cu destul amărăciune și folosindu-se toate mijlocele de drept, între erarul forestier r. ungar și între foștii grănițeri resp. urbarialiști din Jina s'a terminat deja la 2 Februarie 1888 printr'o împăciuire înaintea judei I. Vasarhely dela tribunalul din Sibiu. Pe temeiul acestei învoeli, foștii urbarialiști din Jina primesc 8000 jugere pădure și regalul de crășmărit din Jina, precum și edificiuul cărciumei de acolo cu intravilanul apartinător de el. Ministerul ungar de agricultură a întărit învoiala și, după

ce s'a terminat măsurarea arealului de pădure prin geometrul Antoni, s'a ficat ca di de predare 24 Iunie a. c. deorece câțiva Jineni încă totu nu sunt mulțamiți cu învoiala, fiindcă cred, că ar fi scăpatu monarchia în timpul răboiului cu Napoleon la începutul sutei acesteia și ar fi primitu totu teritoriu de pădure ca pensiu, fiindcă nu erau bani gata, și prin urmare fiind de temut, că diua de predare ar pute fi turburată, s'au comandat pe lângă judele optu gendarmi, ca să susțină ordinea. — La 8 Iunie s'a făcutu o învoială între erarul forestier r. ungar și comuna Racovița, resp. între foștii grănițeri ai regimentului român din Orlat; comuna din vorbă primesc amensurat învoiele totu teritoriu de pădure din cirtă, administrat de erarul forestier, dăr în schimb plătesc 4000 fl. Pactul e subscris de judele I. Vasarhely în prezența consilierului montanist B. Abrudbanyay, a fiscalului domeniilor erariale Anton Csejthey și a administratorului forestier din Șugag K. Hidvegny“.

Urși. În pădurea Catroșa de lângă Chezdi-Oșorheiu urși au ucis două vaci la pășune și pe două le-au rănit. Primăria din Chezdi-Oșorheiu are de gând să pună la cale o vânătoare oficială de urși.

Alegere de notar. Ni-se scrie din Treiscaune, că în 18 Iunie a fost să se alegă no-ară pentru comunele: Intorsura Buzului, Buzeu, Sita Buzeu și Vama Buzeu. Între concurenți era și un Jidanu, pe care un Român cărturar găsi cu cale a-lu sprijini. Poporul însă, sătul de trageri pe sfără de cătră unii cărturari ai săi, a ales pe cine a creditu el că e mai bun. Despre acela cărturar român ni-se scriu cam multele și rele. Unu lucru li l'am pute spune unor asemenea cărturari, cari lucrează în contra voinții poporului: să nu uite, că poporul e sătul până'n găt de suferințe și necazuri, și că elu așteptă cu drept cuvânt, ca cărturarii lui să i ajute, er nu să-lu apese.

Omor. Ni-se scrie: Duminecă în 23 Iunie a. c. locitorul Larionu Horia din Ilva mică s'a aflat mort lângă apa Strimba în apropierea locuinței sale, unde petrecea numai singur. Densul se presupune a fi omorit de cine-va, ceea ce se poate adeveri din loviturile ce deja se cunosc la cap și pe spate. Multe din lucrurile ce le avuse în casă au dispărut, asemenea și suma de 50 fl. Făptuitorii acestui omor încă nu s'au descoperit.

— „Ce faci?“ murmurai eu aproape înspăimântat.

Vitjeska se uită la mine, pe buzele ei jumătate deschise se furișă deodată o durere ascunsă și o bucurie criminală.

— „Nu trebuie să aibă omul îndurare în această lume“, dize ea cu răcelă.

— „N'ai inimă!“ răspunsei eu.

— „Ba am — dăr o inimă de piatră“.

Unu șir de festivități strălucite se dote în onorea participanților la primul congres slav. Se șoptea de o conjurațiune militară în contra libertății și a constituțiunii. Placate pe colțurile stradelor vestiau, că garnisona din Lemberg și din Praga pregătesc o lovitură de stat. Agitațiunea deveni generală și se vorbea pe față despre o apropiată ciocnire.

Tocmai se da un bal, prin care se încheia congresul slav. Căpitanul corpului național „Svornost“, care tocmai își ducea fata la bal, dize cătră tatăl meu.

— „Adi la danțu, mâne la luptă.“

A doua di se oficia înaintea statuei

lui Venceslavu o mare liturghie slavă sub cerul liberu, și în curându răsuna cele dintău împușcături. Poporul se adună la unu locu, ridică baricade, toba de alarmă răsuna pe strade, sângerăsa „săptămână a Rusaliilor din Praga“ începuse.

Tată-meu mă trimise cu unu conșcolar pe piața Venceslavu să vedu ce e. La colțul stradei întelnirăm celu dintău rănit. Garda principală de pe piața Venceslavu era încunjurată de studenți și proletari înarmați. Generalul Rainer se apropia călar și fu împușcat de pe cal. Acum deteră soldații focu. Audii aci cele dintău glonțe șuerându.

Deși aveam numai doispredece ani, împușcăturile și șgomotul tobelor mă electrisară ca pe unu bătrănu calu căzăcescu. Venii în lata Strada „Graben“, care era închisă printr'unu șir de baricade. Pe cea mai mare, care domina pe celelalte, sta Vitjeska în toaleta ei de bal din sara trecută, cu tricolorul slav în mână, cu pumnal și pistol în cingătoare. Costumul ei, cōda cea albă de atlasu a rochiei, talia cea strînsă de catifea albastră cu blană albă pe mar-

gini și căciula poloneză roșie de asemenea reproduceau colorile revoluțiunii panslave.

Unu batalion de grenadiri în frunte cu maiorul von der Mühlen venea încet, cu pușca la brațu, pe stradă în sus. Avea ordin să libereze linia, ce ducea dela comanda generală la podul de feru, pentru ca garnisonu să nu i fi tăiată legătura, și să ia baricadele cu ori-ce preț. Fiindcă clasele de jos ilu adora totu așa de mult pe maiorul ca și soldații săi, elu încercă să i ajungă scopul fără vrsare de sânge. Mergendu cu curagiu înaintea batalionului, se apropia de voltași și le grăi.

Proletarii se înduplecară și cele dintău baricade fură deșertate.

Batalionul putu înainta, fără să facă întrebunțare de arme, garda națională germană și unu regimentu polon i urmau.

Deja se părea aci perdată cauza revoluțiilor, deja se apropia maiorul Von der Mühlen de baricada cea mare și aci începură omeni din popor a da la o parte petri și bärne, când deodată Amazzona își scose din cingătoare pistolul și-lu slobozi asupra maiorului.

Elu șovai și cădu cu fața la pământu.

Unu strigăt se audi, unu strigăt sêlbatic de triumf ce-lu scose Vitjeska, și apoi unu alu doilea, strigătul de furie al grenadirilor, cari vedură pe conducătorul lor cădendu. O salvă răsuna și soldații se repediră apoi priu fumulu de prafu asupra baricadei, ca să răsbune mörtea conducătorului lor. Cei cari n'au fugit, fură străpuși cu baioneta.

Eu încă vedusem pe maiorul cădendu și pe grenadiri când deteră focu; apoi mă retrăsei în pörta unei case și rămăsei aci până ce se depărtară împușcăturile. Când cutezai să iesu erași pe stradă, tocmai trecea pe dinaintea unu batalionu polon.

— „Și tu ești revoluționar?“ îmi strigară vr'o doi soldați.

— „Nu“, răspunsei eu în limba polonă, „eu sunt din Galiția și tată-meu e functionar impărătescu.“

Unu sergentu majoru mă netedi pe obrazu și mi dote o căciula polonă.

Era Konfederatka Vitjeskăi.

Bătendu mi inima mă apropiai de baricada cea mare, ce o luaseră grenadirii cu asaltu și o distruseră.

Reforma administrației. Se comunică din parte bine informată, că deorece la sfârșitul anului curent ar fi să se facă alegerile de funcționari comitatensi, în data la începutul viitoare sesiuni dietale ministrul unguresc Teleki va prezenta spre primire în formă de proiect de lege unele dispozițiuni privitoare la reforma administrației, care vor avea numai un caracter transitoriu. Ministrul va cere, ca s'eu să rămână în posturi funcționarii de aci până la executarea reformei, adecă pe timpul nehotărît, ori decă se fac alegeri, acestea să nu fiă valabile pe șese ani, ci numai pe timpul nehotărît, până la reformarea administrației pe cale legislativă. E probabil, că personalul oficiilor orfanale comitatense și comptabilităților va fi numit de stat. Această dispozițiune poate să se estinde și asupra orașelor. La executarea reformei administrative se va procedea treptat.

Foc. În Olțina au avut economii Achim Brezoi și Achim Țigăndelean o pagubă neasigurată de 413 fl. din cauza focului. În Zoltan fiul smintit la minte al lui Ion Dobrea a pus foc șurei tatălui său, și cu ea au ars și edificiile economice încă la deuce economii. Paguba e de 2840 fl. și n'a fost nimic asigurat.

Comassarea în Dredat. La pertractarea din 14 Iunie au fost de față la judecătoria din Clușiu 75 proprietari de pământ, cari au cerut comassarea, reprezentându 637 jugere, socotindu-se la acestea și proprietatea comunei politice de 344 jugere 239 stânjină pătrați, a comunei bisericesti cu 74 jugere 1520 stânjină pătrați, pășunea cu 688 jugere 22 stânjină pătrați, proprietatea populară cu 231 jugere 635 stânjină pătrați, cu totul 1975 jugere 816 stânjină pătrați. A parte parte din teritoriul hotarului reprezintă 1211 jugere 94 stânjină pătrați, prin urmare comassarea se va pronunța, fără îndoială, de către tribunalul din Clușiu, precum i-se scrie lui „S. D. Tgbllt.“

Cumpărarea unei mine ardelene de aur. Societatea de mine Harkort din Gotha, care posedă deja mine mari în Ardeal, a hotărît să cumpere mina de aur Sf. Evangelistă Ion în Zdraholțu la Cristior.

În contra afurisitei de mode. Din Sborșin, comit. Aradului, i-se scrie lui „P. Ll.“, că preotul de acolo se indignă cumplit, când vedu, că fetițele din școlă vinu gătite ca păpușile și frigate frou-frou. Intr'o oră de religiune, preotul incuia ușa și început a măsura cu pri-

virea pe elevele sale frigate. Una după alta le luă preotul și cu nisce forțe mari le tăia frigura la tôte. Mamele fetelor, care se vede că nu le știu învêța altceva mai bun decât frigura frou-frou, sunt necăjite foc, țin sfătuirii, cum se-și răbune pe preotul.

Ne mai pomenită grindină. Despre grindina, ce a cădută săptămâna trecută în o parte a comitatului Murășu-Turda, i-se scriu lui „K.-r.“ lucruri aproape de necredut. Furtuna a erupt în comunele Șeulia, Grebenișu, a trecut pe lângă Bandul de Câmpia spre Cuieșdiu. Aici grôznicii nori s'au desbinat în două părți, una a nimicit hotarul Culpiului de Câmpia, er cealaltă a devastat hotarul comunelor Cuieșdiu și Harțau, pricinind totodată și o grôznică ruptură de nori. Grindina cădută în aceste părți ajungea mărimea ouălor de găină și de porumb. La Bardoșu norii erau se împreună și grindina cădută între comunele Bardoșu și Cuieșdiu era ca nisce bulgări, de câte-o palmă de mari; în partea din jos a Bardoșului s'au găsit trei table de ghiată, dintre cari cea mai mare era lungă de unu metru și jumătate și la mijloc de unu metru de grôșă. Dela Bardoșu furtuna trecu spre Săbadu, unde tablele de ghiată ce căduseră erau și mai mari; o bucată de ghiată ajunsese mărimea de 3 metri. După ce hotarul comunei românesce Săbadu a fost cu desevârșire nimicit, o grindină mai măruntă, der desă, cădu asupra comunelor Sântana, Udvarfalău, de aci trecu apoi spre Erneiu, Secheșu, Icelandu, pricinind pretutindenea pagube însemnate. La Bardoșu, Săbadu și Udvarfalău grindina forma unu strat pe alocurea grosu de mai multe urme. În comunele bătute de ghiată s'a pricinuit multă pagubă și în porci, oi, viței etc., dintre cari unii s'au perdut, alții au fost uciși. Ba chiar și vieți omenesti au cădută jertfă acestei ne mai pomenite furtuni; până acum se știe, că un băiat din Săbadu de 16 ani, apoi o femeie călătoare de 40 ani au fost omorâți, asemenea au fost duși de apă 2 copii din Cuieșdiu. Mai mulți oameni au fost greu răniți. Paguba se socoteste cam la 80,000 fl. Pădurile comunelor Bardoșu, Săbadu și Cuieșdiu încă au suferit mari pagube pe unu teritoriu de 300 jugere. Asigurați contra grindinei au fost numai câțiva proprietari în sumă de abia câteva mii. Mulți locuitori au început din nou să are și să semene cucurudu, hirișcă și mai multe feluri de nutrețuri.

Unu pelicanu mare a fost împușcat la 22 Iunie n. din susu de Chezdi-Oșor-

heiu lângă Casonpatak. Cu aripile întinse are această rară pasăre 3 metri în lățime, ciocul îi e lungu de 45 centimetri.

Grindină. Hotarile comunelor Mico-Uifalău, Malnașu, Olțemir, Zolanu și Bodocu au fost bătute cumplit de grindină.

ULTIMĂ SCIRE.

Diarele de dincolo ne aduc durerosa scire, că marele nostru poet Mihailu Eminescu a încetat din viață.

Sântirea.

Episcopului eparchiei Caransebeșului, d-lu Nicolae Popea, s'a servit Dumineca trecută în Sibiu de către Esc. Sa. Metropolitanu Mironu Romanu și P. S. S. Episcopulu Aradului Ioanu Mețianu.

Cu această ocaziune P. S. Sa sântitul episcopu a ținut o cuvântare, din care estragem următoarele:

Importantu evenimentu este acesta al sântirii mele de episcopu, evlavioșilor ascultători, celu importantu din tôte până acum. Elu mi mișcă inima, mi agită spiricul și mi electrisează întregă ființa. Și nu e mirare, căci aci o nouă eră se deslășește pentru mine, plină de nedumeriri tainicului viitoru; astăzi nou și grele sarcini, o mare responsabilitate mi-se punu pe umeri, și cine știe fi-voiu în stare să le suportu, nu mi-se voru încovăia puterile-mi debile sub povara lor apăsătoare? Astăzi mi de datorințe și speranțe se legă de persôna mea, și Dumneđu cum put-le-voiu împlini pe tôte, așa cum ar dori biserica, cum ar dori eparchia și cum aș dori chiar și eu însumi?!

Așa e, evlavioșilor ascultători, înaltă cu adevărat și alesă este arhieria, der totu atât de grea și anevoioasă este chemarea ei totodată. Ca un lanțu neîntrerupt îl urmărescu pe episcopu greutățile de totu felulu pe tôte cărările activității sale.

Actele sevârșite mai înainte aci, lucrările sântite și semnele simbolice, au nu ne indică această?

Pe basa acestora eu nu-mi pot în esență închipui episcopia altfelu, decât ca o legătură spirituală a episcopului cu biserica lui Christos, ca o închegare a lui cu eparchia sa, ca o unificare a lui cu clerul și poporul eparchiei sale; prin urmare: ca un adevărat tată spiritualu al tuturor eparchioșilor.

Precum tatăl bun de familiă în-

grijesce ca de ochi de familia sa îngustă; precum păstorulu vrednicu își pune sufletulu pentru turma sa necuvântătoare: așa episcopulu are să îngrijesce și să fiă gata a-și pune și sufletulu pentru binele și fericirea vremelnică și vecnică a familiei sale celei numeroase din eparchie.

Bine am cunoscutu eu tôte greutățile, cu care are să lupte episcopulu, căci în vr'o 30 de ani, de când am norocire a mă afla aci la centru, în nemijlocită apropiere a arhierilor, cari se succedă, și timpu și ocaziune am avut destulă, ca să le cunosc, bine o știu mai încolo și aceea, că nici la Caransebeșu nu mă voru fi așteptându necari căli presărate cu flori de trandafir, ci griji și osteneți: și decă totuși m'am hotărît să primescu alegerea de episcopu acolo, o-am făcutu acesta pentru-că trebuia să ascult de biserica, să-mi plec capulu unui votu aproape unanimu de încredere, mai alesu, că și până acum partea cea mai mare a vieții mele în osteneți și în necasuri o-am petrecutu.

Astfelu fiindu, nu-mi rămâne decât, ca să cadu înaintea Domnului puterilor, și mulțamindu-i pentru tôte facerile de bine de până acuma, să-lu rog în umilință, ca să-mi ușureze calea, pe care am apucat, să-mi îndrepteze pașii pe tôte lucrurile cele bune, și să-mi întărescă puterile, ca să-mi pot purta sarcina arhieriei mele, spre lauda și mărirea lui, spre binele, prosperarea și înflorirea tinerei noastre eparchiei a Caransebeșului?

În urma acestora cu supunere omagială mi îndreptez ochii inimii mele mai înteu către Maiestatea Sa preînălțatul nostru împărat și rege apostolicu, Franciscu Iosifu I, aducându-i cele mai devotate mulțamiri, pentru-că s'a îndurat pre grațiosu a întări alegerea mea de episcopu al Caransebeșului. Și fiind-că Maiestatea Sa nu numai acesta unică, ci nenumărate alte faceri de bine s'a îndurat a arăta către biserica noastră la deosebite ocaziuni, credu, că mulțămirea cea mai curată și mai corăspundătoare este tradiționala noastră credință și alipire către preînălțatul tron și augusta casă domnitoare: această credință și alipire neclătită nu voiu lipsi a o păstra și eu în inima mea în tôte zilele vieții mele.

Imi esprimu mai încolo mulțamirile mele respectuoase înaltului regim regesc unguresc, pentru că a binevoitu a considera votulu sinodului electoralu al eparchiei Caransebeșului și a face propunere la Maiestatea Sa pentru întărirea mea de episcopu. Cunoscu eu neces-

Acolo zăcea și ea, Vitjeska, jumătate ședend, cu spinarea rădămată de petrele de pardoselă îngrămădite, cu frumosul ei cap plecatu pe umărul stângu. În mâna dreaptă ținea însă strinsu pistolulu, cu care omorise pe maiorulu. Din pieptu îi svêcnise sângele peste blană și peste atlasulu cel alb și înroșise pământulu juru împrejur. Din trăsurile feții se vedea, că Amazona boemă murise fericită....

Cântece poporale.

(Culesse de D. J.)

— Feți frumoși, veniți la mine,
Că-mi dau bobii astăzi bine,
Să dea mama cu ghioculu
Să vă găciască noroculu;
Vă descântă de obrocială,
De năjită, de zăpăcială,
De cuțitu, de alte hele,
De de-ochiu, de bube rele,
Chiar de dragoste vă facu
Și cu mândrele văncăcu,
Are mama lecuri multe
Mărită pe cele slute,
Facu feciorii de suspină
Și-i incalcă pe prăjină.
Prin descântecel mele,
Închegă apa, rupă din stele,
Facu frumosu ce e uritu

Și pe frumosul uritu.
Oprescu ploia, oprescu vântulu,
Răstornu cerulu și pământulu.
Vinăncoc dragă fetiță
Cu flori roșii pe guriță,
Vin' la mama, nu mai plânge
Inimiora nu-ți mai frânge,
Vin' să vadă măicuța,
Care 'ți este suferința,
Să-ți dau lecuri, ce se cere
Să-ți aline-a ta durere,
Să-ți dau leculu cel mai bunu,
Pentru fată de Românu.
— Valeu dragă măicuța
Fi-v'a ore cu putință
Să mai capetu veselie
Veselia și junia?
Suferu tare bătrânică,
Inimiora mi-se strică,
Că sunt fată de Românu
Și mă nșelă unu păgân.
— Nu mai plânge, mândruță,
Dă-mi trei fire din costiță,
Dă-mi și-o floare de pe plaiu,
Și pân' la sfârșitu de Maiu
Va veni vântulu cel mare
Dela munte pân' în vale
Și scăpa-te-va de densulu.
Și-mi mai dă unu semn ușor
Dela mândru-ți sinisoru
Să facu chiar pe sfântulu sôre
La acea zi de sêrbătoare
Să stea 'n locu să te privescă
Și-unu nou mire să-ți găsescă,
Mire bun și om de bine

Totu de unu sânge cu tine,
Mire dulce dragălașu,
Mândru puiu de Românașu.

Multă m'ntrebă inima
Rău imi e mie ori ba?
Eu dicu dău că nu mi-e rău
Lacrimile curgă părău.
Rabdă inimă și tac
Ca pământulu care-lu calci;
Fii inimă răbdătoare
Ca pământulu sub picioare;
Rabdă inimiora mea,
Rabdă până vei putea
Nu-mi mai face voia rea,
Rabdă dragă pân' ce poți
Nu te bate pentru toți
Că aceea nu faci bine
Când te bați în pieptu la mine,
Că eu plângu și suspinez
Pentru tine multu oftăz.
Rabdă nu mai suspina,
Scumpă inimiora mea,
Tu m'ntrebă, inima mea,
De ce-su totu voia rea?
Eu îți spun adevăratu,
Că sunt tare supăratu.
Tu m'ntrebă, inimă dragă,
De ce n'am voia întregă?
Eu îți spun cu unu cuvântu
Că voia mi-s'a perdutu.
Tu dragă, inima mea,
Nu-mi mai face voia rea,
Că aceea nu faci bine

De când suferu pentru tine.
Bate inimă în peptu
Numai dă-mi voia 'ndărăt,
Bate inimiora dragă
Numai dă-mi tu voia 'ntregă,
Fii inimă cu durere
Ca și mărulu fără mere,
Fii inimă cu răbdare
Ca florea crescută 'n cale.
Fă-ți inimă voia bună
Ca stelele printre lună,
Rabdă inimă fierbinte
Și-mi dă și mie aminte
De ce-am perdutu mai 'nainte
Și de jelele trecute.

Nu știu, nu știu vai de mine
Ce doru s'a legatu de mine
De n'am nice noptea somnă
Nici odihnă ca de omă,
Când gândesc să dormu mai bine
Somnul fugi dela mine,
Când gândesc să dormu mai dulce
Somnul fugi și se duce.

Măncată 'su de vorbe rele
Ca holda de pășerele.
Vai măncată 'su de străini
Ca ierba de boi bătrâni,
Nu-i călcata, nici măncată,
Numai ierba judecată.

tatea bunelor relațiilor și sprijiniri reciproce între stat și biserică și nu voi înceta nici odată a mă nisui pentru susținerea lor în interesul bine înțeles al ambelor părți.

Cu dragoste frățescă mă simt obligat a aduce mulțămirea celei mai căldurose presanțitului nostru sinod episcopesc, pentru că a aflat cu cale a-și da consimțământul său la votul sinodului electoral.

Der mai întâi mă simt obligat a mulțami Escelenței Tale, înaltă preasfințită părinte arhiepiscop și metropolit, nu numai pentru consimțământul canonic, der preste tot pentru întreaga lucrare și stăruința energică, cu care ai binevoit a te distinge dela începutul vacanței până în momentul prezent în afacerea acesta de mare însemnătate. Eu cred, că Escelența Ta nu atât pentru persoana mea, cât mai virtuos pentru binele bisericii și al ordinii bune Te-ai vădit îndemnat la stăruința acesta. Cu atât mai mare meritul, cu atât mai sinceră a mea recunoștință.

Primesce Preasfințite părinte episcop și frăția Ta adevărata mea mulțămire pentru binevoitoarea conlucrare la actul sinodului episcopesc și al hirotonirii mele. Te rog frățesc să fi încredințat, că în persoana Mea vei afla totdeauna un bun conlucrător și sprijinitor al cauzelor noastre comune.

Și ce să dăc acum, cu ce felu de cuvinte să mă adresez eu acum către preavenerabilul sinod electoral al eparchiei Caransebeșului, cum se știu eu mulțami acestei corporații înalte pentru votul său aproape unanim, pentru încrederea sa rară, cu care a binevoit a mă onora? I aduc deocamdată numai simplu din depărtare mulțămirea mele cele mai sincere și lasă timpului ca el să pună orecând mărturia faptică, de am meritat ori nu încrederea lui. Una însă o pot dice încă de pe acum: că încrederea cu încredere se respătesce, și că din întâlnirea amândurora acestor încredere numai bine poate să răsară pentru tinera și de Dumnezeu scutita diecesă a Caransebeșului.

Cu asemenea căldură vă mulțămesc și vouă fraților și împreună lucrătorii la sfântul altar și peste tot în via Domnului. Cu voi împreună am purtat zăduful dărilor, cu unii dela început, cu alții de mai încoco, după întemplantare. Eu mă despart eu cu trupul, pentru că așa a binevoit Domnul, deră cu sufletul pururea voi fi cu voi. Păstrați-mă în inimile voștre, căci eu nu vă voi uita nici odată.

Salutările mele curate și d-voștre, evlavioșilor ascultători, tuturor domnilor și fraților, cu cari împreună ne adunam la această sfântă biserică, adeseori aveam conveniri frățesci, ne sfătuim în lipsele și trebuințele noastre, totdeauna fiind bine primit și vădit. Lungescă-vă Dumneșu dăile vieții și dăruescă-vă spor și bucurie în întreprinderile d-voștre.

În sfârșit eră înainte ta Dămine cadă și mă rog: revarsă preste mine milele tale cele bogate: întăresc-mă, ca să-mi pot duce în îndeplinire lucrul cel greu al arhiepiscopiei mele. Fi milostiv mie Dămine, sprijinesc-mă în vremea necasului, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Viceșpan și hienă.

În ședința dela 25 l. c. a congregației Comitatului Timișoara, deputatul dietal Emeric Vargies, care este vicepreședintele partidei guvernului din dietă, a rădicat nise acuzări foarte grele contra unor funcționari înalți din Comitat, pe cari ce-i drept Vargies nu-i spuse cu numele, der așa a spus lucrul, încât viceșpanul S. Ormos jun. s'a simțit provocat a răspunde deputatului. Etă ce se scrie din Timișoara foilor ungu-resci sub titlul de mai sus:

E. Vargies salută mai întâi pe

noul fișpan Victor Molnar, care preșida congregația pentru întăia oră. După aceea critică aspru raportul viceșpanului, adăugând între altele, că din raport lipsese arătarea cum s'au întrebunțat aruncirile de dare comitatensă. „E mai mult ca sigur, că sumele acestea s'au folosit pentru scopuri, cari nu le dă mâna să le spună, ceea ce este o procedere neiertată. Mai departe Vargies se asprimă asupra referințelor comitatului în genere și dice, că-i vine foarte curios, că diaristica, pentru peccatele singuraticilor, face responsabil întregul corpul funcționarilor. Oratorul află espicarea pentru acesta în imprevurarea, că un funcționar administrativ pote comite abuzuri, cari nu se pot urmări nici pe cale judecătorească, nici pe cale disciplinară, când de exemplu acela ar deveni o așa numită hienă a licitațiilor. Este undeva un comitat, continuă Vargies, și în comitatul acesta un proprietar îmbogățit, căruia i-a succedat a ocupa diferite funcții, a fost președinte de alegeri, a luat parte la ședințe, s'a făcut domn mare, om cu vedă, și deja se credea așa de sus, încât aspira la demnitatea de camerar reg. (Mare mișcare). Acesta om mare terorist pe bietul popor, nu-lă lăsa să ia parte la licitațiile publice, ci tote le cumpăra singur pe prețuri de nimica. Un alt exemplu: Unde-va, departe peste mare, a existat un solgăbiru (sgomotu, mișcare), care mergea la licitații. Din cauze necunoscute, totdeauna era el singurul cumpărător; astfel s'a întemplant, că cu cinci florini a cumpărat pământ, care era vrednic o sută de florini. Pentru asta nu-lă pot pedepsi, municipiul acelu comitat însă va declara, că purtarea asta nu este corectă și decă asemenea lucruri le face un funcționar, eu îl depărtez, îl desprețesc, der nici odată nu-lă voi apăra“.

Viceșpanul Ormos dice, că a cerut să se facă în contra sa cercetare; acesta curge de două luni, der cercetarea încă nu e terminată. Ce se vine de hienă licitațiilor observă, că densul de când e viceșpan n'a cumpărat pământ nici de-o palmă de loc. Acesta a făcut o pe când era avocat, cum fac și alți advocați.

EDUCAȚIUNE.

Cum trebuie să fie creșterea,

ce părinții o dau copiilor, pentru ca șola să-și ajungă mai cu înlesnire înaltul ei scop.

Motto: Copii buni sunt bucuria părinților, temelie șolei și fala și nădejdea îndreptățită a nemului lor.

(Urmare.)

Așa este. Toți bărbații amintiți în istoria culturai nemului omenesc, din timpuri vechi și noue, au ajuns la adănci bătrânețe, de 70, 80, 90 și 100 de ani, cu trupul sănătos și cu vederile minții lor limpețite, deși în copilăria și junețea lor, cât timp petrecură între păreții șolei, dovediră un zel învâpăiat la învățatură, eră după terminarea anilor de șolă, ajungând în viața practică, își încordară și mai tare puterile, răspândind luminile talentului lor în tote straturile omenirii.

De unde se vede, că nu ocupațiile încordate cu învățatura slabesc și derapănă viețile tinerimii șolare.

De unde se vede, că un tiner șolar pote fi cât de zelos la învățatură și cu tote acestea sănătos cu trupul și sufletul.

De unde se vede, că decă totuși se întemplant, că atâți tineri șolari își derapănă sănătatea, făcându-se neharnci pentru viață, acesta se întemplant cu totul din alte cauze.

Cari sunt aceste cauze și ce felu de urmări primejdioase au ele, acesta am socotit, că este o datoriă de căpetenie a D-Voștre a o cunoște, pentru ca să vă știți feri pe copiii D-Voștre.

Ele sunt următoarele mai însemnate:

Încălțămintele rupte, hainele nepotrivite cu timpul, oada de locuit prea caldă, răcelile produse prin aceea, că beu infierbentați se culcă infierbentați pe pământul rece, înveță trântiți pe pământ, se scaldă infierbentați, stau în curent infierbentați. Petrecerea în quartire unede și lipsite de lumină, petrecerea ziua și noptea în aer stricat, învățarea la mucuri de lumină, la foc și în lumina acută a rațelor sorelui, cu deosebire înfricoșatul păcat al masturbăției și alu pangărireii trupului cu însesi mânilor.

Asupra acestor isvore ale celor mai primejdioase urmări pentru copiii D-Voștre mă voi strădui a vă vorbi câteva cuvinte.

1) Îngrijii, ca băieții D-Voștre pe timpul ploios, iarna, primăvara și toamna să aibă încălțăminte bune, trainice. Mulți și-au primejdii sănătatea din pricina încălțămintelor rupte. Băiatul nu bagă în seamă la început răul, privindu-l cu nepăsare ca un ce bagatelă, deră cu timpul va fi silit să plătescă scump nechibzuința sa. Am cunoscut băieți, a căror față palidă-mohorită imi atrase atențiunea. Li cercetai mai de aproape și mă convinsă, că numai cismele lor rupte erau pricina sănătății lor abnorme, picioarele lor fiind neconținute ude și reci. Nici o mirare, decă și astăzi, după mai mulți ani, bieții au o existență vrednică de tânguit.

2) Îngrijii, ca ei să aibă totdeauna haine potrivite cu timpul. Pe timpul ploios și rece să aibă îmbrăcăminte mai călduroasă, eră pe timpul mai cald să fiă îmbrăcați mai ușor. Alfelu ei se vor năduși, năduși vor fi espusi curentului aerului și se vor bolnăvi și decă vor umbla pe timpul rece și friguros îmbrăcați ușor.

3. Sfătuți-i să nu petrecă în odaia prea caldă. Temperatura din trēnsa să fie cât se pote de stēperată. E un păcat, care se observă în multe case, că se dedau băieții la o căldură prea mare, ca în baia de abur. Ei se nădușesc, esu afară în aer rece și urmarea e, că se bolnăvesc, căpătând guturai, aprindere de plumăni, sau o bolă și mai primejdiosă, — angina difteritică, cum s'a întemplant în mai multe rânduri cu băieți astfel nărași.

4. Sfătuți-i să nu bea nici odată infierbentați și osteniți, ca să nu pătesc ca Achim, nebunatocul. Acesta se urcă pe vârful unui munte. Aici, nădușit, cum era, beu apă rece ca ghița dintr'o fântână, din care pricină se alese cu o bolă de plumăni, care i amări dăile vieții sale.

5. Învețați-i să nu se scalde infierbentați, căci vor păți rău. Școlarul Marin se duse la scaldat la Spreng.*) Aici, cum ajunse, se desbracă iute și, deși era infierbentat, sări în apă. Când era pe la mijlocul lacului, rămase înlemnit, ne mai putend mișca mânilor și picioarele. Era lovit de dambla. Pricina a fost schim-

barea repede a ferbinței cu răcelă. Unora din băieții de față le fu frică, er alții erau prea obosiți pentru de a-lu pute scapa. În chipul acesta bietul Marin, lipsit de ori-ce ajutor, se inecă.

6. Învețați-i să nu zacă pe pământul rece. Mai virtos se nu o facă acesta în lunile, în cari figurează r, adică: din Septembrie până la sfârșitul lui Aprilie, că și voru primejdii sănătatea.

Școlarul Damaschin avea obiceiul să învețe mai multă afară. Acesta nu că ar fi în sine rău, deră el se lungea pe pământ și astfel înveța ciasuri întregi. Odată se pomeni înțepinit.

Voia să se ridice, deră nu putea. Săriră colegii dimprejur și-l ridicară, îl duseră acasă, chemară doctorul, care-i aplică leacurile trebuincioase. Din pricina nechibzuinței sale Damaschin se alese cu un reumatism cronic, care-i pricinuesce și astăzi dureri mari de câte ori se schimbă timpul.

Mai rău păți din pricina zăcerii pe pământul rece școlarul din clasa 3-a gimnasială, F. El se duse să se joco pe „Livada Poștii“*) cu colegii săi. Alergând în cōce și încolo, se năduși foarte. Obosit de alergat, se culcă pe pământ, — era luna Septembrie. — După 5 zile îl petrecurăm la gropă.

7. Învețați-i să nu se desbrace de vestimintele lor, când vor fi năduși, căci se vor bolnăvi de morle.

Camilu**) se duse să se dea pe ghiță cu patinele. După o oră și jumătate, fiind foarte nădușit, se deschă la cămașă, ca să se răcorască. După câțva timp se încheiă erăși și se duse acasă. Peste nopte se simția rău. Se văita de dureri acute la cap și la gât. Chiamat fiind doctorul, spuse că băiatul a căpătat anghina difteritică în grad mare și că nu mai e nici o nădejde de scapare. După 2 zile de grele suferințe, Camil nu mai era în viață, lăsând pe părinții săi în deservită desnădăjduire.

(Va urma.)

ECONOMIA.

Omul păstrător.

I.

Cum îți vei așterne, Așa vei durmi.

Norocul și-l face omul însuși, decă se folosește de mijlocele și de căile potrivite spre a și-l câștiga și a-l gusta. Numai prin stăruință în lucru, prin energiă, prin cinste și omenie și prin păstrare pote omul să-și îmbunătătescă starea sa.

Este mai ușor în ziua de azi a câștiga bani, decăt a-i întrebuința cum se cade. Nu ceea ce câștigă omul face avuția lui, ci modul cum știe întrebuința câștigul, și decă cineva câștigă mai mult prin munca sa, decăt are lipsă pentru acoperirea trebuințelor persoanei și a familiei sale, și decă pote pune câte ceva la o parte, atunci fără îndoială, că și-a întemeiat bună-starea sa socială. De vor fi cât de mic economiile sale, ele ajungă a-l face de sine stătător.

A crua timpul însemnă totu atât, cât a crua banul. Fran-

*) Un deal în mijlocita apropiare a cetății Brașovului.

**) Un băiat din clasa II gimnasului avocatului D.

*) După Smiles-Schramm.

klin a dișu: „Timpul e banu“. Dacă cineva vră se câștigate banii, n'are decât să întrebuințeze timpul cum se cade și-i va ave. Dăr pôte omul să se-și petrecă timpul și în lucrare bună și nobilă. Pôte să-lu întrebuințeze pentru a învăța, a studia, pentru artă, știință și literatură. Timpul putem să-lu economisim sistematic, decât voim să ajungem un scop anumit. Fiăcine trebuie să procedă în afacerile sale după un sistem și după o anumită ordine. Totu așa trebuie să procedă ori-ce găzdoiă. Pentru fiăcare lucru trebuie să fiă un locu, și fiă care lucru trebuie să fiă la locul său, căci „celu ce ține ordine, cruță lucru“. Pentru tôte trebuie să fiă stabilitu unu timp și tôte trebuie făcute la timp anumit.

Ar fi de prisos să voim a mai dovedi folosul unei bune rëndueli în casă, ăr puțința de a păstra nu-o negă nimeni. Multime de exemple avem înaintea ochilor. Ceea ce au făcutu mulți până acuma, pot face și alți omeni. Păstrarea nici nu e virtute așa de grea. Din contră, printr'ensa scăpăm de multă desprețuire și de multă umilire. Ea pretinde, ce-i drept, o anumită conținere și abnegare de sine, nu însă conținerea dela ori-ce plăcere iertată. Ea ne procură multe curate bucurii, pe cari risipirea și desfrânarea ni le răpesc.

Să nu dică nimeni, că nu pôte păstra. Sunt puțini, cari nu pot pune la o parte pe săptămână câteva groșițe*) seu și florini, dăr „omenii uită ușor de a socoti și cu tôte că au învățat în școlă multiplicațiunea — dice Hebel — nu știu ce va să dică, când cineva cheltuesce și de și cu câte o groșiță mai multă, fără trebuință. Mulți, cari au câte o groșiță pe desupra, o cheltuesc și cred, că nu e mult, decât voru cheltui-o, dăr într'unu an se fac 365 de groșițe și în 30 de ani 10,950 de groșițe (seu 119 florini) bani aruncați pe ferestră, și acesta totuși e mult. Însă de vei pune la o parte pe fiăcare săptămână șese-deci de crețari, vei ave în 20 de ani 960 de floreni și în alți 10 ani, adăugându interesele, 1680 de fl. Mulți voru dice, că nu pot pune atâta la o parte. Bine! Atunci să începă cu 20, ori cu 30 de crețari. Începe cu ce vei voi, dăr în totu casul începe, căci dice Horatium cu dreptu cuvânt: „*Dimidium facti, qui coepit, habet*“. (Celu ce începe, lucrul l'a făcutu de jumătate). De vei duce 30 de crețari pe săptămână în cassa de păstrare, acesta face în 20 de ani cam 480 de fl. și în 30 de ani 840 fl. Trebuie omul să învețe a se deda să păstreze și să se abnege. Ca să poți păstra n'ai lipsă de unu curagiu deosebit, de c minte estra-ordinară, de o virtute, ce ar fi peste puterile omului, ci ai lipsă numai de minte sănătoasă și de puterea de a resista plăcerilor egoiste. Numai să nu vrea să se liniștescă cineva cu cunoscuta dicală: „Odată-i numai odată“. Acesta este cea mai înșelătoare dicală și cea mai periculoasă, căci în adevăr trebuie să dicem mai de multe ori: Odată e de dege, de o sută și de o mie de ori. Căci celu ce a făcutu odată unu pasu rău, acela de ordinaru îl continuă. Celu ce a dișu A, dice bucuros și B și în urmă întră în valoare proverbulu, că „ulciorul ămbală

la fântână până se sparge“. În faptu, păstrarea nu este decâtu minte sănătoasă în viața dîlnică. Ea nu pretinde vr'o infocată hotărâre; e de ajunsu pentru ea puțină abnegare de sine. Tôtă măiestria păstrării zace în aceea, că omul să începă cu ea. Cu câtu ne deprindem mai mult în păstrare, cu atâtu mai ușor ne vine și cu atâtu mai curându ne răsplătesce ea jertfele, ce le-am adus. Pôte fi întrebare, decât unui om, care lucră pentru puțină plată, îi este cu puțință a pune ceva la o parte și a duce bani în cassa de păstrare, când fiecare crețaru îi trebuie pentru susținerea familiei sale. Dăr este faptu, că mulți omeni sirguincioși și cumpetați au isbitu de ași trage dela gură făcându economii și de a le depune în cassa de păstrare seu în alte institute de bani. Și decât au isbitu unii, atunci în asemeni împrejurări o pot face toți, fără a se lipsi de ori-ce plăcere adevărată.

Ce peste măsură egoisticu lucră de pildă acela, care are unu câștig bun și totuși îl întrebuințază totu numai pentru sine — seu bărbatul, care are familia și cheltuesce totu venitul seu din săptămână în săptămână fără a pune ceva la o parte! Când auzim, că unu bărbatu, care a avut unu bun venit, n'a lăsatu nimic după morțea sa, că a lăsatu pe mâna întâmplării femeii și copii, nu putem vedea în acesta decâtu numai o dovadă de egoismu fără grijă și fără iubire. Pôte că pentru cei rămași în viața mai întră cevași prin colecte, pote însă și nu, și nenorocita familia e dată pradă sârăciei și lipsei.

Numai puțină minte era de ajunsu, spre a încungiura o asemenea sorte. Lipsindu-se de-o plăcere sensuală și egoistă — de unu paharu de rachiu, vinu ori bere, seu de o pipă de tutun — omul ar pute în cursul anilor să păstreze ceva pentru alții, în locu de a întrebuința totu pentru sine. Este în adevăr neapăratu datoriu și a celui mai sârăcu om, de a se îngriji câtu de puțin pentru hrana sa proprie și a familiei sale în vremuri de bolă și de nevoie, și asemeni vremuri vinu de multeori, când sunt mai puțin așteptate.

Bogați pot fi numai puțin omeni; dăr stă în puterea celor mai mulți, de ași câștiga prin sirguință și economisire atâta, câtu să ajungă pentru trebuințele lor personale. Potu chiar să păstreze atâta, ca să potă fi scutiți la bătrânețe de lipsă și sârăcie. Dăr nu e atâtu lipsa de ocaziune, câtu mai mult lipsa de bună voință, care stă în cale păstrării. Chiar aceea, cari lucră mai sirguinciosu cu mâna și cu capul, de multe ori nu se pot reține de ași cheltui câștigul cu ușurință și de a face pe marele. Cei mai mulți preferă conținere și abnegării plăcerile.

Marea masă a omenilor sunt stăpâniți de imboldurile animalice. Ei cheltuesc adeseori totu ce câștigă. Dăr nu numai cei din classa muncitoare sunt risipitori. Sunt omeni, cari pe fiecare anu au câștigat sute și mii de florini și i-au cheltuit îndată, și de aceea, decât moru fără de veste, nu lasă nici unu crețaru copiilor lor.

Banii au și o importanță mare morală, căci păstrându-i cu modestie, câștigă omul o garanție a neatârării. Astfel păstrarea

devine o virtute din cele mai prețuite. Bulwer dice: „Banul e caracteru“. Multe din însușirile cele mai bune ale omului se basază numai pe buna întrebuințare a banului, așa generositatea, bunăvoința, dreptatea, probitatea și îngrijirea sa prevedătoare. Multe însușiri rele de altă parte, ca lăcomia, sgârzenia, nedreptatea, desfrânul și lipsa de îngrijire, își are cauza în reaua întrebuințare a banului.

Nimeni, care trăesce din mână în gură, n'a săvârșitu vre-odată ceva cum se cade. Aceia, cari cheltuesc totu ce câștigă, sunt totdeuna la pragul lipsei. Ei nu pot fi decâtu slabi și fără putere, sclavii timpului și ai împrejurărilor. Ei rămân totdeuna sârăci și-și pierd veda înaintea lor și a altora.

Omul însă, care și-a păstratu ceva, fiă câtu de puțin, stă altfel în lume. Micul capitalu, ce l'a pus la o parte, este pentru elu totdeuna unu isvoru de putere. Elu nu e așa de espus timpului și întâmplării. Pôte privi cu tezeare în fața lumii. Este așa dîcându stăpânul seu propriu și pôte să dicteze propriile sale condițiuni. Nu poți nici să-lu cumperi, nici să-lu vinđi. Cu inimă veselă elu se pôte aștepta la bătrânețe lipsite de grijă și ticnite.

Părintele albinelor,

storiă instructivă pentru popor și tinerime, de *Michailu Conerth*. — Localisată de *Valeriu Florianu*.

Observări făcute înaintea urdinișului.

(Urmare.)

„Dăr pătimesc albinele și de bole?“

„Singuraticile albine pătimesc de mai puține bole decâtu stupii întregi“, fu răspunsul la întrebarea noastră.

„Stupii anume sunt băntuiți cu deosebire de două bole grele, de *diarcă* (cufuritură, scursore) și de *putredine* puilor. Bolea cea dintău constă în aceea, că albinele nutindu-se, și ierna neputându reține în fole materiile, cu cari se nutresc până când sboră afară din coșniță, le deșertă în coșniță, mănjiudă fagurii și păreții coșniței cu o fluiditate galbină. Bolea acesta provine mai adeseori din nutrire rea; de acolo că în timpu de iernă lungă, albinele sunt îndelungatâ închise și nu pot eși la aeru liberu, pentru deșertare; din iernare în locu umed și în coșnițe mucedu; din nutrire cu miere răsufletă și care începe a se dospii; din nutrire cu miere zăchărită (vêrtosă); din lipsa de apă; din receală și din sguuirea coșnițelor în timpu de iernă. Acestă bolă se vindecă în modul următor: stupul cuprinsu de acestă bolă se aședă în o coșniță curată și se pune apoi în locu uscatu. Bolea *putredine* puilor se nasce prin aceea, că depunându matca ouă multe, și din acestea eșindu puii, albinele clocitoare, când vine timpul frigosu, se adună cătră vârful coșniței și prin acesta puii rămânându goli se răcesc și începă a putredii. Ca să prevenim acestă bolă vomu ține coșnițele căldurose prin lunile Martie și Aprilie. Acestă bolă este foarte primejdiosă și lipicioasă și nu se pôte de locu tămadu; stupii cuprinși de acestă bolă sunt de a se îngropa neamănatu cu coșnițe cu totu în pământu, căci o singură albină cuprinsă de acesta bolă e în stare a îmbolnăvi totu cu aceeași bolă pe toți stupii din o comună ărecare; căci albina sănătoasă sugându nectarul din potirulu unei flori, din care a suptu deja albina cuprinsă de bolă aceea lipicioasă, se molpescce și ea și duce sēmăntă boleii și în coșnița sa. De aceea se și recere să fimu cu tătă grija când nutrim stupii; să grijim mai alesu să nu-i nutrimu cu miere luată dela stupii cei cuprinși de acea bolă lipicioasă,

pentru-că puțințică miere de aceea adusă într'o coșniță unde sunt albine sănătoase, este în stare a lăși și în acestu stupu acea bolă urită. Să avem deci forte mare grijă cu privilegiu nutririi stupilor ca nu cumva să le dăm la stupi miere stricată. Dealtmintrelea decât noi nu avem miere sănătoasă ca să nutrim stupii, putem să-i nutrim și cu zăcharu galbinu topitu în apă.“

Iernatul stupilor.

„Acum, iubii mei, o să vă spunu ceva pe scurtu despre iernatul stupilor. Căci după cum își iernăză cutare stupa stupii săi, se pôte cunosce ce plătesce.

Cred că veți ști cumcă în cele mai multe locuri pășunea albinelor se finesce cu șersitulu lunei lui Augustu și albinele trebuie să se îngrijesc până la timpul acesta de ași aduna cele trebuincioase pentru iernă, decât nu cumva voescu să suferă lipsă seu chiar să pieră. Dacă nu li-au fostu cu puțință să adune îndestul merinde pentru iernă, atunci este de lipsă să se sprijinim noi, decât voim a-le mai ține în viața. De aceea când stupii sunt slăbuți, vomu începe cu nutrire lor încă de pe când timpul mai este încă călduț, ca albinele să mai potă astupa câte o găurice ori crepătură la coșniță.

Intemplantu-se să avem stupi de totulu totu slabi pe timpul când trebuie să-i băgăm în erna, atunci pe acestia n'avem decâtu să-i împreună. Urdușurile așiderea încă avem să le micim, dăr nu de totu, căci puțin aeru curat le prinde bine albinelor și erna, deorece ele nu dormu în decursul ernii, ci numai petrecu în nelucrare. Când însă dă frigul, avem să ne îngrijim, mai înainte de tôte, ca la stupi să nu le fiă în decursul iernei frig și să se bucure de liniște neturburată.

Când are stupa în vedere iernatul stupilor săi, se va îngriji după puțință ca stupii să-i scotă buni în primăveră.

Cu câtu sunt mai multe albine într'unu stupu, cu atâtu mai ușor pot produce căldura de lipsă în coșniță, — deși ele se nutresc cu mai puțină miere ca unu altu stupu cu albine mai puține.

Când frigul cu totu-deadinsul răsbese în coșniță, albinele din coșniță trebuie să-i pună în potrivă căldura corespundătoare. De aceea stupii cei slabi trebuie să mance mai multă miere ca cei harnici, ca să potă produce căldura de lipsă. Dacă stupa n'are coșnițe așa de căldurose precum sunt acestea, ce le vedeți aci la mine, atunci elu își va ierna stupii săi în vre-o pivniță căldurosă, seu va face o gropă în pământ și acolo își va ierna stupii săi. O astfelu de gropă trebuie mai înainte de tôte întocmită spre scopul acesta. Trebuie însă să băgăm bine de sēmă la alegerea locului pentru gropă, ca nu cumva acesta să fie umed, prin ceea ce fagurii voru mucedii și se voru strica, ăr albinele parte mare voru peri. Mai încolo gropile trebuiesc așa întocmite, ca mâțele să potă avea intrare în ele spre a prinde șorecii. Spre a implini tôte câte se receră dela o astfelu de gropă, trebuie făcute deasupra acelei gropi unu coperișu, nu înaltu, din paie și acoperitu apoi cu o pătură de pământu celu puțin de o jumătate de metru de grosă. Coperișul așa făcutu va ține caldu și va apăra stupii de hotu. Prin coperișu va străbate o țevă strimbă prin care va eși aerul celu stricatu din gropă și va intra firesce și de celu curat în lăuntru. Lumina firesce nu va putea străbate prin acestă țevă, căci una dintre cele mai de căpetenie cerințe ale iernatului este, ca stupii să-i ținem în locu întunecos și cu deosebire să nu lăsăm ca sorele să bată asupra coșnițelor, căci prin acesta albinele devin neliniștite și voru voi să iasă din coșnițe.

Stupii cei iernați în gropi subpământene nu-i poți scote afară din gropi (când se întemplantă să fiă timp călduț)

*) Groșița vechiă făcea 2 cr. v. a.

ca să se deșerte; dăr decă în locul unde petrecu este cald, atunci ele voru petrece timpul în mod liniștit și nu li se va prea face voia pentru deșertare.

Decă însă unele albine cu totu de-adiusul voescu a eși afară din coșniță în timpul iernei, n'avem alta de a face, decât să le lăsam să iasă; spre scopul acesta urdinișul este larg destul, încâtu potu eși binișor. Indată ce iesu însă din coșniță înghetă. Când stuparul nu le-ar fi lăsat să iasă afară din coșniță (adecă ar fi strimat tare urdinișul), albinele acele prin sgomotul ce l'ar fi făcutu vedend, că nu pot eși afară, ar fi adus și pe celelate albine din coșniță în turbarare, acestea s'ar fi mișcatu dela locul lor calduț, s'ar fi împrăștiat prin totă coșnița și ar fi înghetatu cu tôtele.

Scadend frigul și apropiindu-se drăgalaș primăveră, albinele, putend acum să iasă din coșnițe, voru afla numai de cătu pășune pentru ele. Adeseori timpul este deja calduț și pretinos încă în luna Februarie și scote pe albine afară din coșniță și nu înzadar, pentru că ele deja își găsescu hrana trebuincioasă. Pulvere de flor este destul pe florile de aluniu și arini. În luna lui Martie își deschide și salcia comorile sale. Totu în această lună mai înfloreșcu dintre pomi: brădușul roșietic; plopii cei feluriți, cari dau albinelor pulvere, cleiu și mierea ce-o au pe frunde. Alte plante, cum sunt d. e. podbelul, păpădia, spandul, ghiocelul, așiderea și viorena frumos mirositoare încă imbiă pe albine cu pulvere și miere. În luna lui Aprilie dau albinelor dintre pomi pulvere de pe flor și miere de pe frunde deosebitele feluri de paltin; miere curată dă mărul, migdalul, perșecul; pulvere și miere; mestecănuț, vișinul, mai departe perul, prunul și multe alte plante.

Intre plantele amintite se află unele cari numără între plantele veninoase; pe lângă tôte acestea albinele totuși iau dela acela nutremânt fără de a le fi rău pentru acesta.

Culegerea mierii.

La rugările noastre, domnul parochu se înduplecă a ne împărtăși câte ceva și despre culegerea mierii. Elu începă cam astfel a cuvânta:

„Decă albinele nu sunt cumva împedecate prin multe ploii în decursul lunilor Martie și Aprilie de a eși la pășune, atunci ele voru găsi din belșug nutremânt spre îndestularea lipsei lor. Apropiindu-se însă frumoasă lună a lui Maiu cu zilele și nopțile ei cele calduțe, ea din totă puterea face ca să înfloreșcă mii și mii de floricele, pe care eu de abia aș fi în stare să le numesc, cari apoi cu tôtele imbiă pe sirguincioșele albine cu pulvere de pe flor și cu miere. Albinele nu numai că găsescu acum pășune spre acoperirea lipsei lor, ci au acum din belșug în de tôte.

Timpul acesta este pentru stupari așa dicend timpul secerișului. Acestu timpu se se și nisuescă a-lu folosi cu pricere și sirguință. Așa elu va aședa în despărțământul pentru miere a coșnițelor faguri gol și curați, ca albinele să adune intrinși miere. Decă fagurii au fostu umpluți cu miere, stuparul îi va îndepărta din coșniță mai înainte de ce albinele voru astupa celulele implute cu miere cu capacul de ceră. va scote mierea din ei cu ajutorul mașinei de scos mierea, numită și sbărnaitoare, și îi va pune apoi erăși în coșniță ca să fie umpluți cu miere. Se pôte întempla, ca albinele să nu voiască a merge în despărțământul unde se află fagurii cei gol, în cari au să adune albinele mierea. Decă se întempla una ca acesta, albinele trebușcu atunci silite ca să se bage acolo. Și acesta se face așa, că se ia din despărțământul de clocit unu fagure, pe care se află albine, cari clocescu, și se va băga în mijlocul despărțământului unde are să se adune mierea între fagurii cei gol. În puține zile întregu

despărțământul pentru miere va fi plin de albine, cari cu sirguință voru aduna miere.

Firesce că veți sci și aceea, că nu totă mierea e într'o formă de bună; ea se deosebesce nu numai la miros, ci și la gust; bunețea ei depinde dela florile plantelor, di cari au suptu albinele. Va face deci bine stuparul decă va despărți mierea cea mai bună de cea mai puțină bună. Și această despărțire o va put face forte ușor cu ajutorul coșnițelor măestrite, putend să scoță mierea din fagur indată ce sunt umpluți cu miere dela cutare seu cutare plantă și să o păstreze în anumite vase. Mierea ce-o culege mai întâi stuparul dela stupii săi este cea mai gustosă și pentru aceea și cea mai de preț.

Noi întrebam apoi pe domnul parochu, cam câtă miere putem să culegem în decursul unei veri dela unu stupu singuraticu?

Domnul parochu ne răspunde: și mai multă, și mai puțină; între împrejurări de totului totu bune putem să culegem dela câte unu stup și 50 chilogramme miere. Dăr totuși speranțele să nu ni-le încordăm prea tare. Să ne îndestulim însă și cu miere mai puțină. Asemenea nu trebuie să uităm, că sunt și ani sterpi, în cari albinele nu ne pot aduna miere și pe sēma noastră. În astfelu de timpuri să fim veseli, decă nu ni se împuținează numărul stupilor. Și se întempla acesta mai ales atunci când ghēta strică pășunea albinelor. Stuparul celu harnic însă și în împrejurări grele ca aceste își scie ajuta. Precum veți sci pôte și voi, iubitorilor, ghēta în deobște nu vine asupra întregului ținutu dintr'o comună orecare, nu, ci numai asupra unui ținutu orecare, rămânend celelate ținuturi neatinse. Când se întempla una ca acesta, este cu sfat, ca stuparul să-și încarce stupii pe unu caru pregătitu pentru acesta și să-i ducă în unu ținutu mai bogat în miere.

Acestu felu de stupăritu se numesce și *stupăritul ambulantu*, cu care se îndestulescu unii stupari și în anii cei buni. Ei își duc stupii în cutare și cutare locu ca să adune de pe acolo mierea și se reintorc numai atunci acasă cu stupii lor, când pășunea s'a gātatu pe acolo. Și pentru ce să nu facă acesta? Căci prin acesta proprietarilor de câmpuri și de păduri de bradu, prin a caror ținuturi și pascu acei stupari ambulanti (umblători) stupii, nu li-se face nici o pagubă, din contră, prin aceea că lasă pe acei stupari să-și pascu stupii le facu unu bine mare. Și apoi a face cineva bine este o datorință creștinescă.

„Dăr în ce locu are să se grijescă mierea?“ amu întreatu noi mai departe.

„Decă n'avem stupi mulți, atunci mierea ce o primim dela ei o putem păstra în ole curate și astupate bine cu hartiă unsă cu ceră. Decă însă avem stupi mulți“, dīse domnul parochu, „și dela acestia primim și miere multă, atunci mierea o bāgam în butoiașe curate și o păstrăm în pivnițe (celare).

Ce credeți voi acum, ce se pregătesce din miere? Vedă că tăceți“, dīse vrednicul parochu! „Ascultați-mē dăr să Vē spun eu ce se pregătesce din miere! Mai întâi mierea se mănă așa cum o scotem din fagur, după aceea se folosesc spre pregătirea deosebitelor feluri de prăjituri; încă din timpurile cele mai vechi se folosia spre pregătirea beuterei bunișore numită mied; astăzi se folosesc spre pregătirea unui felu de vinu forte scump, ce e asemenea vinului franțuzescu din Champagne; totu din miere se mai pregătesce nise oțet forte bun. În multe case mierea înlocuesce zăcharul. Și apoi ce preț avea mierea mai înainte de ce se fabrica zăcharul, vē puteți închipui!

Cera încă ne dă unu folos forte mare. Din ea se pregătescu lumini, cu ajutorul ei se pregătescu în farmacia (apotecă) mai multe alifii, din ceră mai facu măestrii felurite podobe, flori și

pome și încă cu atata măestrie, încâtu de abia poți crede, că cutare seu cutare lucru e făcutu din ceră.

Dicend aceste, domnul parochu a intreruptu vorbirea, pentru-că orologiu dela turnul bisericeii din apropiere arăta ora a douăspre-șeece.

„De astadată va fi destul, iubii mei“, dīse elu, „și să mai mergem să mai și mănăcăm câte ceva, căci s'a apropiat timpul prāndului, după amēdi cerceta și stupina cealaltă, care este bunul meu propriu cu totu ce se află în ea și împrejurul ei. Sunt forte doritor de a sci cum vē va plăcē întocmirea ei, căci acea stupină este întocmită după planul ce mi l'am făcutu încă în tinerețele mele.“ (Va urma.)

Povețe.

Scutirea uneltelor agronomice. În Rusia de unu timp îndelungat pentru scutirea uneltelor de lemn se observă următorul metod: Unelte de lemn și cu deosebire unelte agronomice, ca pluguri, grape, mașini, se ung cu dohotu subțiatu cu petrolu (naftă). Petrolul face dohotul atāt de fin, încāt străbate adēncu în lemn, dāndu unu luciul plăcutu de colore brunetă.

Gunoii bunii. Ca să avem gunoii bunii, se recomandă cu deadinsul face-rea unei gropi pentru gunoiu, numită „gunoitore.“ Ori-ce soi de gunoiu trebuie aședat în acea gropă, ca să putredescă. Decă gunoitorea este expusă arșiței sōrelui, gunoiul nu putredesce, ci se uscă, și nu avem folos de elu. De aceea e bine ca în jurul gunoitorei să rāsădim arbori, cari țin umbra gunoiului. Arborele celu mai potrivit pentru a fi plantat pe lângă gunoitore e plopul alb seu negru, numai cătū să nu se așede pre aproape de gropă, căci ajunge cu rădăcinile în gropă, ci în depărtare cam de 1 m. dela marginea gropii.

Contra guzanilor. Remediul siguru contra guzanilor (cloșanilor, sobolanilor) și șōrecilor, cari pricinuescu mari stricăciuni prin rōdere, este cēpa de mare, care se capētă în apotecă (farmacia). Cēpa se rade pe rădătoare ca hrēnul (e bine a o ține cu o mânășă, căci suculu ei produce usturime la peie). Acestu materiă se amestecă cam cu unu litru făin de grāu, se mai adaugă puțin albuș de ou, lapte, zahar și unșōre, formāndu-se din acestu materiă nise turte, cari se coc așa, ca să devin vēnjōse ca pelea, și numai prin tăiere seu întindere se se pōtă frānge. Aceste turte se pun pe la gaurile guzanilor, fără teamă de găini seu câni. Decă însă turtele nu voru fi mănate, să se pună mai mult zahar. Acestu mijlocu e probat și guzanilor, cari mănăcă din elu, le înșepenescu șelele (la cruci) și astfelu ușor se potu ucide.

Cum se uscă ciobōtele seu papucii uși. Unii-i pun în apropierea cuptorului să se usce, dăr cu acestu procedură mai mult stricām decāt folosim. Căldura cuptorului face pelea aspră și sfărâmiată. Când ciobōtele (cismele) seu papucii sunt uși, e bine să le umplem cu ovēsă uscată. Ovēsul absorbē umezēla din pele, în ziua următoare ovēsul se tōrnă afară și de sine se uscă, folosindu-se mai departe. Cu cătū e ovēsul mai uscat, cu atāt e mai bun.

Lacu de feru. Se pregătesce din gumii-asfaltu topit în oleu de terpenin și cu acela se unge fierul. Acestu lacu e negru, frumos și durabil și feresce fierul de rugină.

Cimentu contra căldurei. La cupōtele unde se face multu focu, nu ține cimentul nici din var, nici din lut, ba chiar și cărămida crēpă și se strică. Celu mai bun cimentu și mai durabil se pregătesce în modul următor: 10 părți de var, 5 părți făin (pulbere) de feru, ce cade sub pilă, 2 părți oțet și 2 părți apă. Tôte părțile acestea se

amestecă bine laolaltă, și apoi se folosesc ca cimentul comun.

În contra muscelor. Unu economu germanu recomandă într'unu diar agromicu unu mijloc forte simplu și ef-tin în contra muscelor. Să ungi pāreții odăilor cu oleu de dafin (lauru, lurbēnu), alu caru mirosu muscele nu'l potu suferi.

Din traista cu minciunile.

Sf. Ilie și tunetul.

Pe vremurile de demult, când omul s'erac numai de-a sila mănca plăcinte, ceruse sf. Ilie dela Dumneșeu să-i lase tunetul pe mână, că pōte a fi avut și elu ochiu rău pe ce scii cine.

„Eu țil-așu da“ îi dīse Domnul cu bunăvoire, dēra

Tu ești mic și tinerel

Și ti-i vātēma cu elu.

„Las' pe mine Dōmne, răspunde sf. Ilie vātēmatu orecum, „că dōră nu-sū de eri de-alaltă eri, ci-sū omu bărbat și eu acuma!“

Așa Dumneșeu îi dă tunetul pe mână, eră sf. Ilie începe a improșca în drepta și în stānga cum improșcu grāul coala când ilu semen. Nu trece mult și ce să veți? Sf. Ilie și nu altu vine cu mână legatā, cu fața umplutā, totu sānge, cătū abia puteai să-lu cunoscu. Cum ajunge înainte lui Dumneșeu, nici nu așteptă să-i grāiască o vorbă nu mai multă, și îi aruncă tunetul la picioare dicend:

„Na-ți Dōmne oțelele,

Că mi-au dus maselele;

N'ați Dōmne și tunetul,

Că-mi duseră degetul!“

Ionu Koevary*)

*

Las' să hiu și chelū.

Unu cioroiu bētrānu și chelū, mai marele cioroiilor, se îmbracă într'o dī de sērbātore cu hainele cele mai bune, între care și unu cojocu, care de nou ce era, 9 petece avea. Se duse și elu la hora faranilor din satu să se uite cum jōcă cuțaraōnele. Cum era hora înainte cărciumei, cioroiul bēu o dușcă, bēu douș, bēu nouă, așa că cioroiul începă a se clătina din picioare, de parcă bātea vātul o trestia.

Deodat cioroiul o porni cătră pāmētū, dăr unu Romānașu, care era lângă elu, ilu apucă de cojocu să-lu țină susu, când colu, cioroiul fu mai tare ca cojoculu, căci elu sārutā pāmētul, er Romānul rēmase cu o bucată din cojocu în mână. Sārira faranilor și ridicară pe Vaivoda și-lu duseră la salașu.

A doua di hai la judecată, cioroiul pări pe Romānu că i-a rupt bunătatea de cojocu și cerea să i-lu plătescă. Vedū judele și toți căți erau de față, că cojoculu era putredu de vechiu.

— Ce mai dicit acum, Ripo? Ilu întrebă judele.

— Hi-ți fața cinsti-tă, mārta ta, sēmī faci ha dreptate, că cojoculu era nou noulețu, de auțertu 30 de ani, dela nunta Māruchii, dela mōrtea bunichii.

Judele vedū, că nu e pricină de judecată și dīse cătră Ripa:

— Poți pleca, îți resping cererea, dăr ai dreptul să faci apel.

„Las' să hiu și chelū“, dīse cioroiul înhātindu și bunătatea de cojocu și plecā năcājitu focu.

*

Eu sciu de ce ridi.

Unu Sarsailă fiindu bolnavu, chemă pe preotul să-lu spovedescă. Preotul apropiindu-se de faranul, ilu întrebă: „Cu ce te scii vinovat, fētul meu, înainte lui Dumneșeu?“

— M'a bātut ciurdarul dela Biia, răspunde cioroiul.

Preotul aușindu-i răspunsul, începă a ride.

— Eu sciu de ce ridi, pre sfințite, dīse Țiganul înholbāndu din ochi.

*) Cele apărute în numărul trecut sub rubrica acesta sunt ascemenea de d. I. Koevary.

„De ce ridă, mîi Pralo?”
— Mi sînt rupte nevedutele și mi-ai vedut nespusele, — rîspunse Sarsailă.

MULTE ȘI DE TOATE.

Egalitate inaintea legii.

Ducele de Cambridge, unchiul reginei din Anglia și comandant suprem al armatei engleze, în curînd va fi tras la rîspundere, ca ori-care alt muritor, din partea judecătorului de poliție. Un jurnalist adepă a ridicatî acasă asupra ducelui pentru că l'a maltratat la o festivitate publică. Judecătoria poliției a respins acusa, forul de apelațiune însă a decis, că judele de poliție *Bridge* a comis nedreptate respingînd cererea diaristului *Simms* de a se trage la rîspundere ducele pentru maltratare. Ducele trebuie citat și tras la rîspundere. Presidentul judecătorilor lordul *Coleridge* declară, că ar fi de cea mai mare însemnătate să scie fiă-care, că în fața legii toți supușii reginei sînt egali.

Un bărbat, care își vinde nevasta.

Se scrie din Modena: Un industri-aș din Reggio a plecat cu tînera și prea frumoasă sa soție ca să-și caute norocul în Africa. Dîr ori-cîte a cercat n'a ajuns la nimic. Soției sale însă îi suridea norocul ori unde se duceau. Frumșea ei era admirată pretutindena cu pasiune. Virtutea și credința ei conjugală era desu spusă la grele probe. Cu deosebire un Abissynian bogat umbra după ea în ruptul capului, făcîndu-i fel și fel de promisiuni, dîr fără să reușească. Supărat de nesuccesul acesta și chinut de dragoste, ce se gîndese el? Se adresează către bărbatul sărăntoc și-i promite 5000 lire, decă va renunța la soția lui. Golantul își dișe: ocașiune mai bună de a mă face bogat nu găsesc ca asta, și-a poi femei sînt pu destule. El luă lirile în primire și pe nevasta, care n'avea nici o presimțire de tot lucrul, o conduse în casa Abissynianului, se făcu apoi nevedut, ducîndu-se la America. Femeia însă nu era mulțumită cu noul bărbat, pe lângă tot luxul princiar, de care era încunjurată, și pe lângă totă delicateța cu care era tractată din partea bărbatului. Intr'o di îi succese a trimite neobservat o epistolă la rudeniile din Reggio, rugîndu-le ca guvernul italian să intervină pentru eliberarea ei.

Șahul Persiei.

Șahul Persiei despărțindu-se în Carsel de către personalul, care l'a însoțit din Berlin, a dăruit pentru toți servitorii de curte suma de 8000 mărci. Regele Italiei dăruise servitorilor 20,000 mărci. *Alexandru II*, tatăl actualului împărat rusesc, a fost cel mai galant în astă privință, el dăruise 30—40,000 mărci.

Intîmplare rară.

Se scrie din Viena: În familia de aici *Neurath*, s'a intîmplat un casu de doliu forte rar. Doi frați, industriașul *Iacob Neurath* și profesorul de calligrafie *Wilhelm Neurath*, amîndoi peste 60 ani, au murit deodată în aceeași noapte, în aceeași oră (1 oră) de una și aceeași bolă (bătăia de inimă).

Dar peste așteptare.

Femeia unui om sîracu din Agendorf, lângă Oedenburg, a făcut dilele aceste bărbatului său o bucurie de totă ciudată: i-a născut deodată cinci copii sănătoși, toți băeți. Un negustor mare din Oedenburg, cu numele *Flandorter*, l'a trimis un ajutor de 200 fl.

Germanizarea cuvîntului „țigară.”

Un fabricant de țigări din Düsseldorf, care se vede că n'are alte griji, a publicat o provocare pentru cel mai bun cuvînt nemțesc prin care

să se înlocuască cuvîntul „Cigară”. Fiacare concurentu pôte face trei propunerî. Premiile sînt 100, 80, 60, 40 și 30 mărci.

Ce face prostia.

Tîrziu după trecerea termenului de schimbare a novelor hîrtii de bani de astăzi, se presentă la filiala „Albinei” de aici din Brașov un țeranu cu o bancnotă de 100 și cinci de cîte 10 fl. și se rîgă să se schimbe. Biletele s'au trimis la cassa centrală a statului în Viena. Țeranul păgubise câțiva florini. Cînd i-s'au număratu banii, i-s'a spusu dela cassa băncii să-i lase acolo spre păstrare, mai bine să-i aducă cametă decăt să zacă uitat cu anii, ca ceilalți.

„Nu-i lasu d-le”, fu rîspunsul, „că am lipsă de ei.”

Ce se vedî însă? la 27 Iunie a. c. se presentă acelaș țeranu, totu la cassa filialei „Albina”, der de astădată cu lacremi în ochi.

„Ce se facu, domnule? Etă ce-am pătit, amăritul de mine”, și arătă o mână de pămînt, „etă nu te-am ascultat să lasu banii aici, cînd i-am schimbatu, i-am dusu acasă, i-am pusu într'o ôlă și i-am băgat în pămînt și etă ce s'a alesu din ei!”

Cine scie cum intrase umedela la ei și putrețiră, de abia se mai cunoscea țiparul pe la mijloc. Probabil să se despăgubescă de o parte din ei, cu cea mai mare parte însă nu se mai intălnesc.

Locul banilor, de cari nu ai trebuință, e totdeauna o cassă de păstrare.

Căendarul săptămînel.		Căendarul	
Iunie are 30 zile.		Iunie are 30 zile.	
1889	1890	1889	1890
Dum.	18 Muc. Leontie	30 Paul Ged.	4. 5. 7. 55
Luni	19 Ap. Iuda frat. Dni	1 Iul. Teodor	4. 5. 7. 55
Marți	20 S. Muc. Metodie	2 Ceret. Mar.	4. 5. 7. 55
Miercuri	21 Muc. Iulian	3 Corneliu	4. 6. 7. 54
Joi	22 Muc. Evseviev Epc.	4 Udabrie	4. 6. 7. 54
Vineri	23 Mucenița Agripina	5 Domițiu	4. 7. 7. 53
Sâmb.	24 (f) Naș. S. Ioan Bot.	6 Isaia Pror.	4. 8. 7. 52

Tîrgul de rimători din Steinbruch. La 24 Iunie n. starea rimătorilor a fost de 130.586 capete. la 25 Iunie au intrat 2669 capete și au eșit 2269 remănîndu la 25 Iunie unu număr de 131.559 capete. — Se noteză: marfa ungurescă veche, grea dela 46 până la 47 cr. — marfa ungurescă tineră grea dela 49 — cr. până la 47 1/2 cr. — de mijloc dela 49 cr. până la 49 1/2 cr. — ușor dela 49 cr. până la 49 1/2 cr. — marfa țărănească grea dela — până la — cr. — de mijloc dela 46 până la 47 1/2 cr. — ușor dela 49 1/2 cr. până la 48 cr. — Marfa de România, de Bákony grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc grea dela — cr. până la — cr. — însă transito ușor dela — cr. până la — cr. transito dto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc dela — cr. până la — cr. Marfa sîrbescă grea dela 48—48 1/2 — cr. transito mijloc grea dela 47—48 1/4 cr. transito ușor dela 47—47 1/2 cr. — Porci îngrășat de unu anu dela — cr. până la — cr. îngrășat cu cucuruz dela — cr. până la — cr. îngrășat cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântărit la gară cu 4 1/2.

Cursul losurilor private din 26 Iunie.

	cump.	vîndu
Basilica	8.60	8.80
Credit	182.50	183.50
Clary 40 fl. m. c.	61.—	62.—
Navig. pe Dunăre	133.—	136.—
Insbruck	26.25	27.25
Keglevich	36.—	38.—
Krakau	25.—	25.50
Laibach	24.—	25.—
Buda	60.50	62.—
Palfy	60.50	61.50
Crucea roșie austr.	18.50	19.—
dto ung.	12.15	12.45
dto ital.	17.—	17.50
Rudolf	19.50	20.50
Salm	63.—	63.50
Salzburg	27.75	28.50
St. Genois	62.—	63.—
Stanislaw	—	38.—
Tricetine 4 1/2 % 100 m. c.	—	158.—
dto 4 % 50	75.—	76.—
Waldstein	40.50	41.50
Windischgrätz	57.—	58.—
Serbesc 3 %	—	—
dto de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4 %	110.—	110.50

Bursa din Bucuresci din Iunie 26

Valori	%	se comp.
Renta română perpetuă 1875	5 1/2	97 3/4
Renta română amortisabilă	5 1/2	97.—
dtto	4 1/2	84 1/2
Renta rom. (rurale convertite)	6 1/2	100 1/2
Oblig. de statu C. F. Române	6 1/2	—
idem idem	5 1/2	—
Imprumutul Openheim 1866	3 1/2	—
Imprumutul Oraș Bucuresci	5 1/2	89 1/2
idem idem din 1884	5 1/2	—
Impr. or. B cu prime Loz. fr. 20	—	—
Credit fonciar ruralu . . .	7 1/2	105 1/2
idem idem . . .	5 1/2	93.—
Credit Fonc. Urb. din Bucuresci	7 1/2	105 1/4
idem idem . . .	6 1/2	103 1/4
idem idem . . .	5 1/2	95.—
Credit Fonc. Urban din Iași	5 1/2	82 1/2
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	250.—
v. n.		
Banca Națion. ult. div. 78.15	500	985.—
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	257.—
Naționali de asig. ult. div. 18 lei	200	237.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div.	250	110.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 27.50	250	—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	—
Soc. de Reas. ult. div. 10 l. aur	200	—
Națion. de Asig. ult. div. 128.35	—	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—
Agio în Bursă	—	0.52
Rubla de hârtie	—	—
Banca Națion. a României		
Scompt.	6 1/2	—
Avansuri pe efecte	7 1/2	—
Avansuri pe Lingouri	7 1/2	—

Cursul pieței Brașov

	Cump.	Vînd.
Bancnote românesce	9.42	9.44
Argintu românesc	9.38	9.40
Napoleon-d'or	9.42	9.44
Lire turcesc	10.65	10.70
Imperial	9.65	9.70
Galben	5.58	5.62

Seris. fonic. „Albina” 6%	102.—	—
„Albina” 5%	98.59	99.—
Ruble rusesce	122.—	123.—
Discontul	6 1/2—8%	pe anu.

Cursul la bursa de Viena

din 28 Iunie st. n. 1889.	
Renta de aur 4%	100.70
Renta de hârtie 5%	94.90
Imprumutul căilor ferate ungare	143.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	99.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	112.—
Bonuri rurale ungare	104.90
Bonuri cu clasa de sortare	104.90
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.90
Bonuri cu cl. de sortare	104.90
Bonuri rurale transilvane	104.90
Bonuri croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	99.50
Imprumutul cu premiul unguresc	139.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	126.25
Renta de hârtie austriacă	83.40
Renta de argint austriacă	84.20
Renta de aur austriacă	109.10
Losuri din 1860	140.—
Acțiunile băncii austro-ungare	907.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	314.—
Acțiunile băncii de credit austr.	302.—
Galbeni împărătesc	5.65
Napoleon-d'or	9.44 1/2
Mărci 100 imp. germane	58.22 1/2
Londra 10 Livressterlinge	119.15

Editor și Redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Cea mai plăcută apă minerală.

Apa minerală
de
„RÉPÁT”

prin cel mai bogat conținut de acidu carbonicu și celu mai curat acidu alcalicu — făcîndu abstracțiune de eminenta ei valoare medicală în contra lipsei de apetitu, în contra indigestiunei, greutății la stomacu, bôleloru de rinichi și ale canaleloru urinului, nervosității, anemiei și slăbiciunei — se distinge escelentu ca beutură obicinuită de tôte celelalte ape de asemenea natură, avîndu proprietatea, ca gustulu ei plăcutu și rîcoritoru să se menție mai multu timp.

După opiniunea autorităților competente Apa minerală de „Répát” — în urma norocosei ei compozițiunii chimice și alu conținutulu ei extraordinaru de bogat în acidu carbonicu — principialmente natrium de acidu carbonicu concentrat — întrece nu numai tôte apele minerale de felulu acesta din Austro-Ungaria, ci și multe din cele mai renumite ape minerale din străinătate.

Este de căpătat la tôte băcăniile mai mari, farmacii și restaurante, precum și în cantități mai mari la Depositulu principalu

G. GIESEL, Brașov,
Stada Teatralui No. 312

109.24-1

Apă minerală forte plăcută pentru vinu.

Picăturile de stomachu MARIAZELLER,
care lucră escelentu în contra tuturoru bôleloru de stomachu.

Neîntrecute pentru lipsa de apetitu, slăbiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosu greu, umfiare (venturi), răgăela acra, colică, catarū de stomachu, acră, formarea de petră și năsipu, producerea escesivă de flegmă, gâlbănare, greață și vomare, durere de capu (decă provine dela stomachu), cărcei la stomachu, constipațiune seu încuiare, încărcarea stomachului cu mîncări și beuturi, limbrici, suferințe de splină, ficat și de haemorhoide. — Prețulu unei sticle dinpreună cu prescriereade întrebuintare 40 cr., sticla îndoită de mare 70 cr.

Expediția centrală prin farmacistulu **Carl Brady, Kremsier (Moravia.)**

Picăturile de stomachu Mariazeller nu sînt unu remediu secretu. Părțulu conținătore sînt arătate în prescrierea de întrebuintare, ce se află la fie-care sticla.

Veritabile se află mai în tôte farmaciile.

Avertismentu! Picăturile de stomachu Mariazeller se falsifică și se imiteză de multe ori. — Ca semn, că sînt veritabile, servece învelitorea roșie provedută cu marca de protecțiune de mai sus, și afară de acesta pe fiecare prescriere de întrebuintare, ce se află la fiecare sticla, trebuie să fie arătat, că acesta s'a tipărit în tipografia D-lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se află: Brașov, farmacia *Franz Kellemen*, farmacia la „Biserica Albă”, farm. *I. Goos*; farm. *Iul. Hornung*; farmacia *Ferdinand Iekelius*; farm. *K. L. Schuster*; farm. *Heinrich G. Obert*; farm. *Ed. Kugler* la „Higiea”; fa m. *G. Iekelius* în Hoszualu.

Băile Tușnad: farmacia *Alex. Dobay*. Cobalm: farm. *Ed. Melas*, farmacia *L. Wolff, Feldiára*: (Marienburg), farm. *Wil. Schneider*. Făgărasu: farm. *v. Bildner*, farm. *Hermann Sz. Szt. György*: farm. *Val. Beteg*, farm *Barabás Fer.* 46.52—14

Dama de compania

Pentru familii, cari voescu se călătorescă

la **expozițiunea din Paris** se recomandă ca damă de compania, o dămnă văduvă, care vorbește perfectu limba francesă, limba română, germană, italiană, engleză și este pianistă perfectă,

Informațiuni se potu lua dela administrațiunea acestei foi.

101, 2-2

UNŪ CONTABILŪ

care a practicatū deja în **contabilitatea duplă** și care cunōșce **limba română** se caută pentru **România**. Ofertele împreună cu atestatele de cualificațiune se se adreseze la firma „**RHEIN, SCHEESER & COMP.**“ la **AZUGA** (România).

108,3-1

O vilă

100, 2-2

fōrte bine mobilatā, unde se află și unū pianū, aprōpe de cetate, cu verandā,, grădinā, bucătăriā, pivniță, șopronū și tōte cele trebuincioșe

Este de închiriratū

chiar de acum. Informațiuni se potu lua dela proprietara D-na **Charlotte de Petit**, Romuri Nr. 46.

Pretutindenti ca celū mai bunū mijlocū in contra tuturorū insectelorū recunoscutul

se cumpără veritabilū numai astfelū:

deōrece sa află numai in sticle cu numele

I. ZACHERL,

STICLA IMPACHETATA

și nu e de avertisatū mai multū de nimicū altceva, decâtū de prafurile de insecte atātū de multū falsificate, ce se vëndū cu creștaralū cāntărite și numai in hārtiā neimpachetată.

Asemenea trebuie atrasā atenziunea asupra multelorū imitațiuni infame ale sticlelorū adevērate „Zacherlin“, cu tōte cā ori-ce vëndătorū, care ține la renumele sēu, refusā de a da mână de ajutorū la falsificații și seduceri

I. ZACHERL, VIENA.

STICLA DESPACHETATA

In Brașovū dela Domnii:

I. I. & A. Heschlmer
Emil Porr
Demeter Eremias
Karl Schuster, farmac.
Julius Hornung
I. Goos

Heinrich Zintz
Carl Irk
Heinrich Rhein
Ferd. Jekelius, farm.
Franz Kelemen
Emil Jekelius

Ed. Kugler, farm.
Jul. Müller,
N. Grädinar
Joh. Lerehenfeld
Karl Töpfer
George Stefanovici.

In **Előpatak** la Domnii:

In **Hésonovú**
In **Sereala**
In **Uzonú**

I. Müller farmac.

Ios. Schuster
Jacob Ehrenwald
G. Temesvary & Söhne

In orașele cealalte și la țară depositele de Zacherlin veritabilū se potu vedea pe placatele espuse.

82.

„ALBINA“

institutū de creditū și de economii
Filiala Brașovū.

Amanetěză mărfuri

cu interese de 6 până la 7⁰/₁₀

in sensulū regulamentelorū ei referitoare.— primește mărfuri spre imagazinare în magazinele ei proprii de lângă garā, de asemenea închiriază pe teritoriulū ei și locuri pentru depositare.

Informațiuni mai de aprōpe se potu lua dīlnicū in biroulū institutului, piață No. 90, dela 8—2 ore d. p.

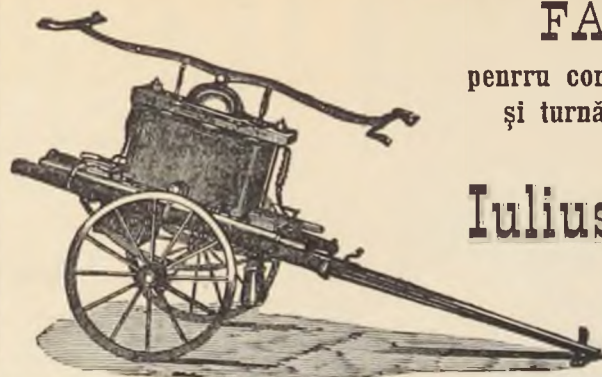
81,5

FABRICA

penrru construire de mașini
și turnătoriā de metale
a lui

Iulius Teutsch

Brașovū,
ULIȚA NEGRĂ
No. 394.

Furnisěză tōte obiectele de resortulū sēu, precum: instalațiuni de mori, fabrici de spirtū (poverne), fabrici de bere, instalarea de băi, conducte de apă, montări de cazane, tōte soiurile de pompe și tulumbe de focū in diferite mărimi, cu sēu fără de aparatū, tōte soiurile de țevi (mațe).

99,3-3

Lemne de focū.

Amū onōre a inșciința pe m. m. publicū, cumcā sē primescū la mine comande pentru lemne de focū din **Crazna** dela furnisorulū de lemne **Zonda**.

Lemnele au in blāni o lungime de 1 m. 30 cm.

Prețulū unui stējinū de lemne împreună cu adusulū pentru interiorulū orașului este de 10 fl. 60 cr., pentru Scheiu 10 fl. 80 cr.

La comandarea unui stējinū de lemne aducerea se efectuează in 48 de ore, a mai multorū stējinū in 3 zile.

George Inke,

Strada Căldărarilorū No. 506.

105,2-2

EXPOZIȚIUNEA UNIVERSALĂ DIN PARIS.

Ocașiune unicā pentru vizitatorii romāni!

A SE ADRESA:

GRAND HOTEL DACIA

41. Boulevard St. Michel. Paris.

Hotelierū romānū.

Bucătăriā romānā-francesā.

104, 25-3

Rugāmū pe domnii abonați ca la reînōirea prenumerațiunei sē binevoiască a scrie pe cuponulū mandatulū postalū și numerii de pe fāșia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.